

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2023 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

(підпис)

Лада ШІРІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Вдосконалення фінансового механізму підприємства**

Виконала: здобувачка 4 курсу, групи 15

Гайдай Діана Вікторівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник: Лисенок Олексій Володимирович
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Наталія Кудренко
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____ Гайдай Д.В.
(підпис)

Київ – 2023р.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Лисенок О. В.		
II	Лисенок О. В.		
III	Лисенок О. В.		

7. Дата видачі завдання 05 грудня 2022 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	05.12.2022	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 24.03.2023	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 24.04.2023	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 17.05.2023	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 19.05.2023	
6	Попередній захист	30.05.2023	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	01.06.2023	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	До 06.06.2023	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	07.06.2023	

Здобувач

(підпис)

Гайдай Д. В.

(Прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Лисенок О. В.

(Прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Гайдай Д. В. «Вдосконалення фінансового механізму підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 –Фінанси, банківська справа страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2023.

Кваліфікаційна робота присвячена узагальненню теоретичних положень фінансової науки про фінансовий механізм підприємства та розробці практичних рекомендацій вдосконалення фінансового механізму харчового підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність та структуру фінансового механізму підприємства, форми та джерела фінансового забезпечення підприємства, систему показників оцінки фінансового забезпечення.

У другому розділі проведено аналіз фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» з визначенням особливостей фінансового забезпечення підприємства.

У третьому розділі обґрунтовано рекомендації щодо вдосконалення фінансового механізму ТДВ «Яготинський маслозавод».

Ключові слова: *фінансовий механізм підприємства, фінансове забезпечення підприємства, фінансовий стан, ліквідність, рентабельність, фінансовий контроль*

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Сутність та структура фінансового механізму підприємства	8
1.2. Форми та джерела фінансового забезпечення підприємства	16
1.3. Система показників для оцінки джерел механізму підприємства	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	27
2.1. Аналіз майнового стану та фінансового забезпечення підприємства	27
2.2. Аналіз ліквідності підприємства	38
2.3. Аналіз рентабельності та ділової активності підприємства	42
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	49
3.1. Підходи до покращення фінансового планування на підприємстві	49
3.2. Вдосконалення фінансового контролю на підприємстві	55
3.3. Вдосконалення фінансового забезпечення діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»	61
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні умови господарювання для підприємств характеризуються різноманітністю фінансових відносин, проте реалізуються вони в умовах постійних змін та економічної нестабільності. У 2020-2022 р. до економічної нестабільності додано ще пандемію COVID-19, що впливала на підприємства карантинними обмеженнями діяльності та воєнний стан з лютого 2022 р. Зовнішні, так і внутрішні фінансові відносини постійно трансформуються під впливом таких карантинних та воєнних умов, відображаючи рух грошових потоків, мобілізацію та використання фінансових ресурсів, формування доходів та здійснення витрат. Тому фінансовий механізм підприємства повинен включати методи та інструменти адаптивного фінансового управління як у стабільних, так і змінних (непередбачуваних) умовах.

Формування та функціонування фінансового механізму підприємства є актуальним завданням, оскільки від ефективності формування фінансового забезпечення підприємства та ефективності його використання залежить результативність підприємств. Усі складові фінансового механізму підприємства повинні оптимізувати і активізувати діяльність підприємства у цілому, крім того, задовольняючи інтереси різних учасників таких відносин.

Значний внесок для розв'язання теоретико-методологічних та практичних проблем формування і функціонування фінансового механізму здійснили такі відомі сучасні українські вчені, як М.Д. Білик, І.В. Зяцьковський, Т. В. Калінеску, О. М.Кравчук, Г. О. Крамаренко, І. О. Лютий, Н. Л. Марусяк, А.М. Поддєрьогін, О.О. Терещенко, В. М. Федосов, С. І. Юрій та ін.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є узагальненню теоретичних положень фінансової науки про фінансовий механізм підприємства та розробка практичних рекомендацій вдосконалення фінансового механізму харчового підприємства.

Для досягнення поставленої мети у кваліфікаційній роботі вирішено такі завдання:

- визначити підходи до сутності та структури фінансового механізму підприємства;
- дослідити форми та джерела фінансового забезпечення підприємства;
- сформувати систему показників для оцінки джерел механізму підприємства;
- провести аналіз майнового стану та фінансового забезпечення підприємства;
- провести аналіз ліквідності підприємства;
- провести аналіз рентабельності та ділової активності;
- запропонувати покращення фінансового планування на підприємстві;
- визначити напрями вдосконалення фінансового контролю на підприємстві;
- запропонувати перспективи вдосконалення фінансового забезпечення діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Об’єкт дослідження є вдосконалення фінансового механізму підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні, практичні особливості функціонування фінансового механізму підприємства у умовах невизначеності зовнішнього середовища підприємницької діяльності в Україні.

Методи дослідження. Методологічною та теоретичною основою кваліфікаційної роботи є теорія фінансів та корпоративних фінансів, в яких висвітлено наукові положення щодо фінансового механізму підприємства. Результати кваліфікаційної роботи отримано з урахуванням сукупності загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, а саме: системний – для визначення економічної сутності поняття «фінансовий механізм», «фінансове забезпечення»; графічний та табличний – для подання аналітичного матеріалу за напрями фінансового забезпечення, ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності; метод угруповань і класифікацій – для

складових фінансового механізму підприємства, порівняльний – для порівняння наукових положень щодо фінансового механізму підприємства і його реального стану на досліджуваному підприємстві.

Інформаційну базу становили дослідження науковців, законодавчі акти з питань фінансового забезпечення діяльності підприємства, аналітичні розрахунки щодо фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод», проведені за даними фінансової звітності підприємства за 2020-2022 рр.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та структура фінансового механізму підприємства

У науковій літературі прийнято виділяти два концептуальні підходи до розкриття змісту фінансового механізму [16, с. 172].

Перший підхід полягає в тому, що під фінансовим механізмом розуміють функціонування самих фінансів підприємств. Матеріальним відображенням фінансових відносин є грошові потоки. Організація цих потоків, порядок їх здійснення відбувається за певними правилами, певними напрямками, що і характеризує фінансову «техніку». Такий підхід до визначення фінансового механізму відображає внутрішню організацію функціонування фінансів підприємств.

Другий підхід до розгляду поняття «фінансовий механізм» полягає в тому, що його розуміють як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на стан та розвиток підприємства. Даний підхід відображає зовнішню дію функціонування фінансів підприємств, характеризує фінанси як вирішальний фактор впливу апарату управління на економічний стан підприємства.

Проте проведений детальний аналіз наявних дефініцій дав змогу виділити шість концептуальних підходів до розуміння сутності фінансового механізму (рис. 1.1).

З урахуванням сутності терміну «механізм», що в перекладі з грецької мови означає знаряддя, пристрій, у фінансово-економічній літературі під фінансовим механізмом розуміється:

- засіб організації фінансів (або фінансових відносин) як на рівні національного господарства, так і на рівні окремих його суб'єктів (держави, галузі, підприємства);
- засіб управління фінансовими ресурсами;
- засіб забезпечення та регулювання господарської діяльності підприємства, економічного та соціального розвитку суспільства;
- система управління фінансами (фінансовими відносинами);
- система управління фінансовими ресурсами;
- система фінансового управління господарською діяльністю.

Рис. 1.1. Класифікація підходів до розкриття економічного змісту фінансового механізму

Джерело: складено на основі [16, с. 173]

Таким чином, можна констатувати, що в основу поняття «фінансовий механізм» окремими авторами закладено не лише природу його функціонування, а також його розуміння як системи управління в цілому або як її елементу. Крім того, погляди авторів також розходяться відносно об'єкту

впливу, що завдається фінансовим механізмом. Таким об'єктом у різних авторів визнаються фінансові ресурси, фінансові відносини, фінансова або господарська діяльність підприємств.

Узагальнюючи думки вчених, роль фінансового механізму, який може бути представлене такою таблицею (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Трактування сутності категорії «фінансовий механізм» вітчизняними науковцями

Автор	Трактування поняття
Є. М. Бойко	Фінансовий механізм – це система фінансових важелів, що виражаються в плануванні, організації та стимулюванні використання фінансових ресурсів. Включає монетарні методи, грошові важелі, нормативне, законодавче, інформаційне забезпечення [2, с. 16].
І. Ю.Єпіфанова, В. В. Джеджула	Фінансовий механізм є системою організації, планування та використання фінансових ресурсів. До фінансового механізму належать: фінансові інструментів, фінансові прийоми та методи, системи, що забезпечують реалізацію механізму (кадрові, правові, регулюючі, інформаційні, технічні, програмні) [8, с. 67].
О. М. Ковалюк	Фінансовий механізм підприємства - система управління фінансами, призначена для організації взаємодії фінансових відносин і грошових фондів з метою оптимізації їх впливу на кінцеві результати його діяльності. При цьому оптимальна взаємодія фінансових відносин досягається з використанням усіх фінансових категорій (виручка, прибуток, амортизація, оборотний капітал, кредит, бюджет, податки). нормативів, стимулів, пільг, санкцій та інших фінансових важелів [12, с. 56].
В. А. Кручиненко	Фінансовий механізм підприємства - сукупність форм і методів формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення фінансової діяльності підприємства [14].
Н. Л. Марусяк	Фінансовий механізм є складовою господарського механізму і являє собою сукупність механізмів стимулювання, важелів, засобів, форм і методів регулювання економічних процесів і відносин. До фінансових механізмів підприємства в основному належать ціни, податки, тарифи, штрафи, санкції, субсидії, проценти за банківським кредитом і депозитами, облікові ставки, тарифи [15, с. 94].
В. В. Перков, П.А. Добровольський, О. І. Мельник	Фінансовий механізм - це методологічні, організаційно-правові положення та заходи, що визначають функціонування фінансів в діяльності підприємства. їх практичне використання для досягнення цілей і завдань, визначених відповідними програмами [18, с. 132].
Чуницька І. І., Позднякова О. О.	Фінансовий механізм – це сукупність форм і методів для забезпечення розподілу, перерозподілу, контролю, формування, мобілізації та реалізації децентралізованих і централізованих грошових доходів, формування фондів та резервів підприємства [34, с. 82]

Джерело: складено на основі [2, 8, 12, 14, 15, 18, 34]

Як систему управління фінансами в свої роботах визначають Артус М.М., Крамаренко Г.О., Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., досліджуючи які мусимо визнати, що за вказаного підходу існує або повне ототожнення фінансового механізму із фінансовим менеджментом, або межа між вказаними категоріями є розмитою.

Так, Поддєрьогін А.М. зазначає, що «фінансовий механізм підприємства - це система управління фінансами, призначена для організації взаємодії фінансових відносин і грошових фондів із метою оптимізації їхнього впливу на кінцеві результати його діяльності». До структури фінансового механізму автором віднесено фінансові методи (у т. ч. прогнозування, планування тощо), фінансові важелі, правове, нормативне та інформаційне забезпечення (у т. ч. такі елементи, як бухгалтерський, статистичний, управлінський облік та звітність). Тобто до структури фінансового механізму автором віднесені окремі елементи фінансового менеджменту» [33, с. 17].

Фінансовий механізм як засіб управління фінансовими ресурсами розглядається також у роботах українських учених. Зокрема, Зятковський І.В. розуміє під фінансовим механізмом сукупність форм і методів формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення фінансової діяльності підприємства [9].

Підсумовуючи вищенаведені підходи до розкриття змісту фінансового механізму, ми вважаємо їх взаємодоповнюючими, враховуючи також їх різний рівень досліджень. Так, перший із підходів є суто фінансовим та відображає внутрішню організацію фінансових відносин. Другий підхід є адаптованим до досліджень на рівні управління фінансовими ресурсами з позицій економіки та управління підприємствами. Третій підхід забезпечує врахування впливу фінансів у дослідженнях загального управління підприємствами, галузями, регіонами та на макрорівні.

На нашу думку, поєднання всіх трьох підходів в єдиний підхід можливе за умови вірного визначення структури фінансового механізму.

Дослуховуючись до думки таких відомих дослідників у сфері теорії фінансів та авторів підручників, як Кириленко О.П., Венгер В.В., Петровська І.О., Клиновий Д.В., Опарін В.М., Федосов В. М., Юрій С. І. визнають, що «фінансовий механізм – це сукупність форм і методів створення й використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різних державних структур, господарських суб'єктів і населення» [27, с. 10]. «Державне фінансове регулювання засноване на застосуванні інструментів та важелів, які здатні стимулювати або стримувати господарську діяльність підприємств. Поряд із тим маємо зазначити, що макроекономічний рівень досліджень, проведених указаними авторами, зумовлює їх зосередження на інструментах та важелях фінансового механізму як інструментарію винятково методу фінансового регулювання, тоді як фінансове забезпечення певним чином відмежовано від такого інструментарію та пов'язується в зазначених роботах винятково з формами фінансування (самофінансування, кредитування, бюджетне фінансування тощо). ... ураховуючи, що фінансування - це лише один із видів широкого спектру фінансових відносин, які генеруються та регулюються інструментами фінансового механізму. Крім того, фінансове забезпечення як метод фінансового управління має охоплювати не лише процеси мобілізації фінансових ресурсів, але й їх розподіл, використання та формування, що є зовнішнім проявом таких видів фінансових відносин, як резервування (у тому числі страхування), оподаткування, ціноутворення, здійснення розрахунків, отримання доходів, тезаврація прибутку тощо. Таким чином, фінансове забезпечення господарської діяльності як метод фінансового управління також базується на використанні фінансових інструментів» [16, с. 174].

Отже, фінансовий механізм призводить до руху фінансових ресурсів. Своєю чергою, фінансові ресурси є невід'ємною складовою частиною

господарської діяльності підприємств. Відповідно, фінансовий механізм реалізує вплив фінансів на господарську діяльність підприємств.

При цьому функції фінансового механізму полягають винятково у забезпеченні необхідним інструментарієм безпосередньої реалізації фінансових відносин або імплементації управлінських рішень, прийнятих у системі фінансового менеджменту. Водночас підготовка та прийняття відповідних рішень реалізується шляхом виконання фінансовим менеджментом (як керуючою системою) функцій планування, обліку, контролю, аналізу, а також функцій формування організаційної та інформаційної структур фінансової служби підприємства. З огляду на зазначене, ми маємо визнати фінансовий механізм та фінансовий менеджмент окремими підсистемами в системі управління фінансовими ресурсами підприємства

За результатами проведеного дослідження наявних підходів до сутності фінансового механізму, погоджуємося: фінансовий механізм можна одночасно визнати засобом практичної реалізації фінансових відносин у фінансовій діяльності підприємства; засобом реалізації управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів; засобом реалізації впливу фінансів на господарську діяльність підприємств.

Фінансовий механізм діяльності підприємства наведений на рис. 1.2.

Фінансові інструменти – це кошти або активи, що використовуються для виконання завдань, передбачених фінансовою політикою підприємства. Основними фінансовими інструментами є податки та збори, види цін, грошовий капітал, фінансові ресурси, пільги, санкції, цінні папери, валюта, грошові зобов'язання, страхові поліси, кредитні договори та інші види фінансових послуг.

Фінансові методи – способи впливу фінансових інструментів на економічні відносини. Фінансові методи діють у двох напрямках: в напрямку управління рухом фінансових ресурсів і в напрямку ринкових комерційних відносин, пов'язаних із зіставленням витрат і результатів, з матеріальним стимулюванням і відповідальністю за ефективне використання коштів.

Ринковий вміст розкривається в грошові методи не випадково, це пов'язано з тим, що функції грошей у сфері виробництва підприємства тісно пов'язані з комерційним розрахунком.

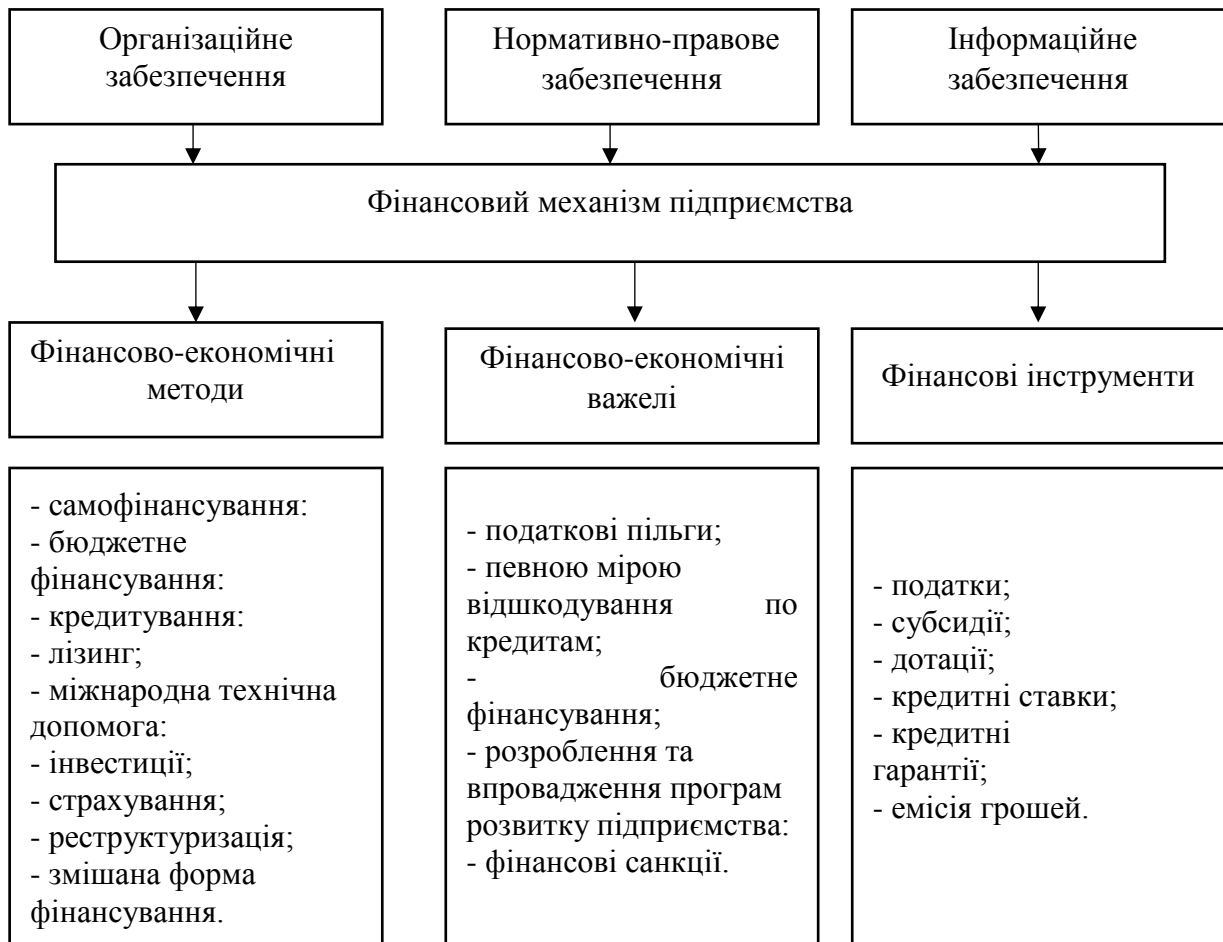

Рис. 1.2. Фінансовий механізм управління підприємства

Джерело: складено на основі [34, с. 83]

До складу фінансових методів входять такі методи і засоби управління фінансами: фінансовий облік, фінансовий аналіз і планування, фінансове регулювання і контроль, інвестування, кредитування, оподаткування, система розрахунків, фінансове стимулювання, страхування, формування фондів, оренда, лізинг, факторинг та ін.

Фінансові важелі є засобом дії фінансового методу, вибір якого залежить від інших елементів фінансового механізму, зокрема від надання різноманітної інформації. Тому застосування фінансових важелів визначає ефективність

всього фінансового механізму, який, у свою чергу, реалізує фінансову політику, тобто вони посідають пріоритетне місце у структурі фінансового механізму підприємства.

Фінансові інструменти складаються з різного роду фінансово-економічної інформації. Насамперед до такої інформації належать дані про фінансовий стан суб'єктів господарювання, фінансові процеси на внутрішньому та міжнародному ринках. Наявність надійної бізнес-інформації дозволяє швидко приймати фінансові та комерційні рішення, які максимізують прибуток підприємства. Визначено взаємозв'язок між фінансово-економічними методами, моделями, важелями, інструментами, гарантіями та своєчасним наданням фінансових ресурсів, завдяки яким реалізуються ефективні управлінські рішення та визначається фінансово-економічний стан підприємства.

У сучасних динамічних умовах у фінансовому механізмі постійно виникають ускладнення фінансових відносин, якщо його стимули та важелі використовуються неправильно. Тільки об'єктивна фінансова політика як на рівні підприємства, так і на рівні держави здатна раціонально реалізувати можливості фінансового механізму. Фінансовий механізм є найбільш динамічною частиною фінансової політики підприємства. Вона швидко реагує на всі особливості сучасного стану в економічній і соціальній сферах країни. Виходячи з того, що підприємство через фінансовий механізм здійснює свою діяльність у сфері фінансів, можна виділити директивний та регулюючий фінансовий механізм. Директивний фінансовий механізм розрахований на фінансові відносини, в яких безпосередньо бере участь підприємство та держава. Як правило, це податки, державний кредит, бюджетне фінансування, організація бюджетної системи підприємства та бюджетного процесу, фінансове планування. У цьому випадку підприємство детально розробляє систему організації фінансових відносин, яка є обов'язковою. Фінансовий механізм регулювання розробляється для певного сегменту фінансових відносин, який безпосередньо не зачіпає інтересів держави. Такого роду фінансовий механізм характерний для організації фінансових відносин на

приватних підприємствах. Стабільний перебіг процесу розширеного відтворення безпосередньо залежить від фінансового механізму та фінансової політики підприємства, як складових господарського механізму та фінансової політики. Тобто для удосконалення фінансової політики ефективний фінансовий механізм підприємства повинен виконувати такі завдання:

- забезпечення раціональних пропорцій розподілу та перерозподілу прибутку підприємства;
- забезпечення необхідних темпів економічного розвитку підприємства;
- розроблення та здійснення фінансового планування та прогнозування обсягів фінансових ресурсів, їх розподілу та використання;
- підвищення ефективності фінансового контролю;
- удосконалення механізму дії фінансових важелів, стимулів і санкцій;
- належне інформаційне та організаційне забезпечення функціонування всього фінансового механізму підприємства [34, с. 85].

Підсумовуючи наведене вище, можна зробити висновок, що мета фінансового механізму підприємства полягає у максимізації фінансових результатів від забезпечення діяльності необхідними фінансовими ресурсами для ефективного функціонування підприємства. В умовах нестабільності та війни головна мета управління фінансами підприємства – це максимізація прибутку, капіталізація та забезпечення платоспроможності та ліквідності підприємства за рахунок задоволення інтересів власників

1.2. Форми та джерела фінансового забезпечення підприємства

Форми та джерела фінансового забезпечення підприємства визначаються як складова фінансового механізму підприємства через складову методів фінансування або фінансово-економічних методів (рис. 1.2). Єдиного підходу до дефініції «фінансове забезпечення підприємства» в наукових джерелах немає подібно до поняття «фінансовий механізм», проте це поняття вживається

з такими поняттями як «фінансування», «фінансові ресурси», «фінансова діяльність», «фінансовий механізм». В табл. 1.2

Таблиця 1.2

Трактування сутності категорії «фінансове забезпечення» та його форм

Автор	Трактування поняття	Форми (елементи, методи) фінансового забезпечення
М.О. Гуцул	«Фінансове забезпечення підприємства - це економічні відносини, у процесі яких створюються і розподіляються фонди грошових коштів для забезпечення підприємства основними та оборотними активами, власними та залученими фінансовими ресурсами, достатніми для безперервного процесу виробництва та реалізації продукції» [4, с. 114].	<ul style="list-style-type: none"> – утворюються під час заснування підприємства; – формуються за рахунок власних та прирівняних до них коштів; – мобілізуються на фінансовому ринку; – поступають у порядку розподілу фінансових надходжень.
О.О. Прокопець	«Фінансове забезпечення полягає у виділенні певної суми фінансових ресурсів на розв'язання окремих завдань фінансової політики господарюючого суб'єкта» [21, с. 292].	<ul style="list-style-type: none"> – самофінансування; – кредитування; – безповоротне фінансування з бюджету.
О.Б. Стефанишин	«... безпосередньо обсяг і склад (структуру) фінансових ресурсів, процеси та умови їх надходження, фінансові взаємовідносини суб'єктів господарювання з іншими контрагентами, державними органами влади, фінансово-кредитними інституціями, з урахуванням ризиків, що виникають під час залучення фінансових ресурсів, і трактувати його як ключовий чинник підтримки незворотних кількісних, якісних, системно-структурних змін - тобто розвитку, а також критерій оцінювання їх досягнення» [26, с. 49-50]	<ul style="list-style-type: none"> – самофінансування; – кредитування; – бюджетне (державне, безповоротне); – донорське; – додаткове гарантійне; – фондове (біржове) фінансування.
С.І. Юрій, В.М. Федосов	«Фінансове забезпечення - формування цільових грошових фондів суб'єктів господарювання у достатньому розмірі та їх ефективне використання» [29, с. 306-315].	<ul style="list-style-type: none"> – самофінансування; – кредитування; – бюджетне фінансування; – оренда; – інвестування.

Джерело: складено на основі [4, 21, 26, 29].

Фінансове забезпечення можна розглядати, перш за все, як процес фінансування підприємства, або процес забезпечення діяльності та розвитку підприємства необхідним обсягом фінансових ресурсів. Все це є безпосереднім завданням фінансової діяльності підприємства і базовими обов'язками фінансових менеджерів.

Взагалі процес фінансування підприємства більшість вчених, серед яких Поддєрьогін А. М., Терещенко О. О., Кравчук О. М. та інші вчені, розглядають як «мобілізацію підприємством необхідних для виконання поставлених перед ним планових завдань фінансових ресурсів...» [13, с. 19; 30, с. 14; 28, с. 16 та ін.]. За даними табл. 1.2, фінансове забезпечення підприємства переважно розглядається в контексті складових (методів, функцій) фінансового (фінансово-кредитного) механізму, і пов'язане з мобілізацією (формуванням) та використанням підприємством фінансових ресурсів, які формуються у вигляді грошових фондів чи в не фондovій формі для забезпечення поточних виробничих потреб підприємства та розвитку його діяльності.

Слід відзначити, що серед науковців не прослідковується єдиного підходу до виділення основних видів (методів) фінансового забезпечення. Більшість вчених погоджуються, що в ринкових умовах господарювання для підприємств будь-якої форми власності та виду економічної діяльності можливими будуть як мінімум три основні форми (елементи, методи) фінансового забезпечення:

- «самофінансування (відшкодування витрат на основну діяльність та розвиток підприємств за рахунок власних джерел)» [29]);
- кредитування (на умовах платності, строковості, цільового використання, забезпеченості та повернення отриманих коштів);
- бюджетне (державне) фінансування (як правило, за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів на безповоротній та безоплатній основі).

Проте, на теперішній час ринок капіталів (фондовий ринок) дозволяє розширити джерела залучення фінансових ресурсів. Ті кошти, які підприємству вдалося мобілізувати на самому підприємстві, відносять до внутрішнього фінансування (чистий прибуток, амортизаційні відрахування, забезпечення

наступних витрат і платежів, чистий дохід від реалізації майна тощо), кошти, які залучені на ринку капіталів, – до зовнішнього фінансування (від випуску акцій, корпоративних облігацій, деривативів тримані кредити тощо).

Процес організації фінансового забезпечення підприємства будується на основі наступних принципів: господарської самостійності; обліку перспектив розвитку господарської діяльності підприємства; самофінансування; матеріальної зацікавленості; жорсткої централізації фінансових ресурсів; матеріальної відповідальності; забезпечення мінімізації витрат по формуванню капіталу підприємства з різних джерел; забезпечення високоефективного використання капіталу в процесі господарської діяльності підприємства. Всі принципи організації фінансового забезпечення підприємств взаємопов'язані і знаходяться в постійному розвитку.

Від моменту створення до подальшого свого розвитку діяльність суб'єкта малого підприємництва перебуває під впливом як внутрішніх так і зовнішніх факторів, які здійснюють безпосередній вплив на його фінансове забезпечення (рис. 1.3 за працею Ніколаєва А.М., Демчук В.В. [17]).

Рис. 1.3. Фактори впливу на фінансове забезпечення підприємств

Джерело: складено на основі [17, с. 74]

Сама специфіка підприємництва як виду господарської, фінансової та інвестиційної діяльності передбачає початкове формування капіталу як власного капіталу. При цьому в законодавчо-нормативних актах не встановлено рекомендованої мінімальної суми статутного капіталу для малих підприємств, законодавчі обмеження встановлено для акціонерних товариств у розмірі 200 розмірів мінімальної заробітної плати, виходячи із розміру мінімальної заробітної плати, що діє на день створення (реєстрації) акціонерного товариства (стаття 16 Закону України «Про акціонерні товариства» від 27.07.2022 № 2465-IX [19]). Окремі вимоги до статутного капіталу сформовані для банків, страхових компаній та інших фінансових установ. Для інших суб'єктів господарювання не визначено обмежень на формування статутного капіталу.

Слабким місцем у фінансовому забезпеченні більшості підприємств є обмеженість їхніх можливостей щодо залучення потрібної суми капіталу через інвесторів або банківські кредити. В першу чергу, це через високу ймовірну ризиковість бізнесу (такі підприємства можуть не витримати конкуренції і піти з ринку), незначну величину власних коштів, що виступають гарантією повернення кредитів, відсутність належної ліквідної застави чи поручителя, низький рівень доходу на вкладений капітал тощо. Залучення потрібної суми капіталу через випуск власних цінних паперів (акцій, облігацій) для такої форми господарювання є неможливим. Як Терещенко О.О., «фактично неможливе залучення власного капіталу від інших, крім власника, інвесторів» [28, с. 71]. На підставі досліджень узагальнено, що основними джерелами фінансування розвитку малих приватних підприємств є: «внески його власника, тезаврація прибутку, одержання комерційних чи банківських позичок» [28, с. 71].

Переваги (+) та недоліки (-) різних форм фінансування підприємств наведено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Переваги (+) та недоліки (-) різних форм фінансування підприємств

Критерій прийняття	Форми фінансування
--------------------	--------------------

рішення	Самофінансування	Поточні зобов'язання	Банківський кредит
1	2	3	4
1. Швидкість отримання	(-) залежить від наявності власних коштів	(+) швидке залучення коштів	(-) залежить від швидкості прийняття рішення в банку

Продовж. табл. 1.3.

1	2	3	4
2. Платність за послугу	(+) не потрібно сплачувати відсотки	(+) не потрібно сплачувати відсотки	(-) сплата відсотків за кредит
3. Обов'язковість страхування	(+) не обов'язкове	(+) не обов'язкове	(-) сплата щорічної страховки
4. Умови розрахунку	(+) не відбувається	(-) кредиторську заборгованість потрібно погашати для уникнення штрафів і санкцій	(+) розбито на 5 років помісячно рівними частинами
5. Джерело виплати	(-) за рахунок власного капіталу фірми, додаткових коштів засновника	(-) виплати за рахунок прибутку від її використання	(+) виплати за рахунок прибутку від її використання
6. Прийняття рішення щодо відповідності умовам фінансування	(-) рішення приймає фірма (власник фірми)	(-) рішення приймає виконавчий директор або власник	(-) рішення приймає банк
7. Виведення коштів з обороту	(-) виведення з обігу	(+) не виводяться гроші з обігу	(-) виведення з обігу авансової оплати
9. Можливість втрати за несплату	(-) може бути накладено стягнення третіх осіб	(+) не може бути накладено стягнення третіх осіб	(-) може бути накладено стягнення третіх осіб
10. Наявність забезпечення чи поручителя	(-) не потрібна застава чи поручитель	(-) не потрібна застава чи поручитель	(-) обов'язкова наявність забезпечення

Джерело: складено на основі [4, 17, 21, 26, 29].

Таким чином, фінансове забезпечення підприємства – це діяльність підприємства, пов'язана з мобілізацією фінансових ресурсів із внутрішніх і зовнішніх джерел, їх розподілом та ефективним використанням на забезпечення безперебійної поточної роботи підприємства та фінансування його розвитку. Основними формами фінансового забезпечення підприємств є самофінансування, банківське кредитування, лізингове фінансування, інвестування, бюджетне фінансування, фінансування з різноманітних грошових

фондів. Проте, в сучасних умовах господарювання основним джерелом фінансування як поточної діяльності так і розвитку вітчизняних підприємств залишаються власні кошти підприємства.

1.3. Система показників для оцінки джерел механізму підприємства

У фінансовій практиці питання систему показників для оцінки джерел фінансового забезпечення підприємства базуються достатності та ефективності фінансового забезпечення і перебуває в центрі уваги як банків, так і самих підприємств.

Система показників для оцінки фінансового забезпечення підприємства передбачає сукупність показників за такими напрямками:

1. Абсолютні показники фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі пасиву балансу підприємства (форма 1 фінансової звітності). Відповідно до форми 1 фінансової звітності розмежовано власний капітал (розділ I), довгострокові зобов'язання (розділ II) та поточні зобов'язання (розділ III). Окремо можна сформулювати поділ фінансового забезпечення на власні джерела (розділ I), кредитування (сума рядків 1510 та 1600 пасиву балансу), цільове фінансування з бюджету (рядок 1525 пасиву балансу), непряме фінансування з бюджету через відстрочені податкові зобов'язання (сума рядків 1500 та 1620 пасиву балансу), фондове (біржове) фінансування (сума рядків 1515 пасиву балансу), благодійна допомога (рядок 1526 пасиву балансу), залучені кошти (інші рядки розділу III пасиву балансу).

Фінансове забезпечення підприємств з використання когнітивного моделювання досліджують Румик І.І., Пилипенко О.О.: X1 – кошти державного бюджету (значні фінансові ресурси для нарощування виробничої діяльності, насамперед, для потреб держави), X2 – кошти місцевого бюджету (наявність фінансових ресурсів у середніх обсягах для нарощування виробничої

діяльності, насамперед, для регіональних і локальних потреб), Х3 – кошти позабюджетних фондів (додаткові фінансові ресурси для вирішення потреб соціально-економічного спрямування), Х4 – власні кошти підприємств (наявність власних фінансових ресурсів з можливістю різного гарного використання), Х5 – фінансові ресурси банківських установ (значні позичені кошти для розширення виробничої діяльності на умовах повернення, платності та строковості), Х6 – фінансові ресурси небанківських фінансово-кредитних установ і організацій (залучені фінансові ресурси у незначних обсягах для фінансування конкретних програм і проектів розвитку підприємства), Х7 – кошти іноземних інвесторів (розширення виробничої діяльності, забезпечення новітніми зразками техніки, передовими технологіями, зростання ефективності виробництва, насамперед, на експорт) [24, с. 48].

2. Відносні показники фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі відношення розмірів власного капіталу (розділ I, формула 1.1), довгострокових зобов'язань (розділ II, формула 1.2) та поточних зобов'язань (розділ III, формула 1.3) та пасиву балансу. Такі відносні показники називаються часткою та характеризують вагомість власного капіталу та залучених коштів для фінансового забезпечення підприємства.

$$\text{Частка власного капіталу} = \text{рядок 1495} / \text{рядок 1900} \quad (1.1)$$

$$\text{Частка довгострокових зоб.} = \text{рядок 1595} / \text{рядок 1900} \quad (1.2)$$

$$\text{Частка поточних зоб.} = \text{рядок 1695} / \text{рядок 1900} \quad (1.3)$$

Відносні показники фінансового забезпечення підприємства можливо застосовувати за потреби аналітичного дослідження і до інших джерел фінансового забезпечення: кредитування (сума рядків 1510 та 1600 пасиву балансу), цільове фінансування з бюджету (рядок 1525 пасиву балансу), непряме фінансування з бюджету через відстрочені податкові зобов'язання (сума рядків 1500 та 1620 пасиву балансу), фондове (біржове) фінансування (сума рядків 1515 пасиву балансу), благодійна допомога (рядок 1526 пасиву балансу), залучені кошти (інші рядки розділу III пасиву балансу).

3. Показники достатності фінансового забезпечення підприємства для покриття запасів і витрат. Такий вид аналізу застосовують під час аналізу фінансової стійкості та визначають тип фінансової стійкості підприємства. Послідовність визначення достатності фінансового забезпечення підприємства наведена на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Послідовність визначення достатності фінансового забезпечення підприємства для фінансування запасів і витрат

Джерело: складено на основі [1].

Таким чином, для визначення достатності фінансового забезпечення підприємства для фінансування запасів і витрат необхідно визначити розмір власного оборотного капіталу, скорегувати його на довгострокові зобов'язання і визначити розмір робочого капіталу. Далі – розмір робочого капіталу скоригувати на розмір короткострокових кредитів банків.

Визначення достатності фінансового забезпечення підприємства для запасів і затрат передбачає порівняння розміру власного оборотного капіталу, робочого капіталу, загальної суми джерел фінансування запасів і витрат.

4. Для визначення достатності фінансового забезпечення підприємства використовують відносні показники. Положенням про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [20],

визначено, що для оцінки власного капіталу доцільно обчислювати такі показники, як: коефіцієнт капітального покриття; коефіцієнт фінансової залежності; коефіцієнт участі акціонерного капіталу в загальній сумі джерел фінансування; чистий прибуток, що припадає на одну акцію, «ціна - прибуток»; коефіцієнт оборотності власного капіталу; коефіцієнт завантаженості власного капіталу; рентабельність власного капіталу; період окупності власного капіталу; фінансової стабільності; фінансування; фінансового левериджу; забезпеченості власним капіталом; маневреності власного капіталу; співвідношення поточних зобов'язань і власного капіталу; співвідношення необоротних активів і власного капіталу. Вищенаведені коефіцієнти свідчать про те, як здійснює свою діяльність підприємство, використовуючи власний капітал, який відсоток становить позиковий капітал, оскільки власного капіталу не досить для виконання виробничої програми, яка фінансова стійкість підприємства.

Інші вчені пропонують здійснювати аналіз фінансової стійкості підприємства на основі таких показників, як: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності робочого капіталу, коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт довгострокового залучення коштів, коефіцієнт довгострокових зобов'язань, коефіцієнт поточних зобов'язань, коефіцієнт страхування бізнесу.

Аналіз відносних показників фінансової стійкості пропонують і автори підручника «Фінансовий аналіз» [1] з визначенням рекомендованих значень та методикою розрахунку (таблиці 1.4). Перевагою розрахунку таких показників є доступність даних про розмір складових капіталу у фінансовій звітності підприємства.

Таблиця 1.4

Алгоритм розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

№ п/п	Показники	Методика розрахунку	Рекомендоване значення	Характеристика показника
-------	-----------	---------------------	------------------------	--------------------------

1	2	3	4	5
1.	Коефіцієнт фінансової стійкості	Власний капітал/ Позиковий капітал	Більше 0,8	Показує відношення власних коштів до позикових
2.	Коефіцієнт фінансової стабільності	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання)/ Валюта балансу	Більше 0,7- 0,9	Показує відношення власних і довгострокових джерел фінансування до валюти балансу

Продовж. табл. 1.4

1	2	3	4	5
3.	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал/ Валюта балансу	Більше 0,5	Показує відношення власних джерел фінансування до валюти балансу та незалежність підприємств від зовнішніх кредиторів
4.	Коефіцієнт фінансової залежності	Позиковий капітал/ Валюта балансу	Менше 0,5	Показує відношення позикових джерел фінансування до валюти балансу та залежність підприємств від зовнішніх кредиторів
5.	Коефіцієнт фінансового ризику	Позиковий капітал/ Власний капітал	Менше 0,8	Показує відношення позикових коштів до власних коштів, є оберненим до коефіцієнта фінансової стійкості
6.	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Довгострокові зобов'язання/ Довгостроковий капітал	Зменшення	Характеризує структуру постійного капіталу (тобто капіталу, що використовується протягом тривалого терміну)
7.	Загальна забезпеченість зобов'язань за рахунок виручки	Позиковий капітал/ (Чистий дохід від реалізації/12)	Зменшення	Показує можливість забезпечення погашення всіх зобов'язань за рахунок виручки
8.	Забезпеченість поточних зобов'язань за рахунок виручки	Поточні зобов'язання/ (Чистий дохід від реалізації/12)	Зменшення	Показує можливість забезпечення погашення поточних зобов'язань за рахунок виручки

Джерело: складено на основі [1, с. 307].

Отже, для оцінки джерел механізму підприємства використовують різні підходи, а саме: абсолютні показники фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі пасиву балансу підприємства; відносні показники

фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі відношення розмірів різних джерел фінансового забезпечення; показники достатності фінансового забезпечення підприємства для покриття запасів і витрат; відносні показники (коефіцієнти) фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

2.1. Аналіз майнового стану та фінансового забезпечення підприємства

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» (далі – ТДВ «Яготинський маслозавод», або товариство) почало свою діяльність в 1956 році. З другої середини ХХ ст. змінювалася організаційно правова форма підприємства та у 1994 р. підприємство було приватизоване і перетворене у відкрите акціонерне товариство, у 2011 році підприємство було перетворене у публічне акціонерне товариство, у 2017 р. підприємство було перетворено в товариство з додатковою відповідальністю. ТДВ «Яготинський маслозавод» функціонує в межах групи компаній «Молочний альянс» (місцезнаходження. До складу АТ «Молочний альянс», окрім ТДВ «Яготинський маслозавод», входять підприємства з виробництва сирів, цільномолочної продукції та кисломолочної продукції, підприємства з обробки молока, обробки молочної продукції, а також підприємства, які здійснюють логістику і реалізацію продукції молочної продукції. Після приєднання до групи компаній «Молочний альянс» на ТДВ «Яготинський маслозавод» відбулася суттєва реконструкція і технічне переоснащення у 2006 році.

Перспективи розвитку ТДВ «Яготинський маслозавод» на 2022 рік спрямовані на вирішення таких питань, як покращення санітарного стану підприємства, впровадження більш глибокої обробки сировини, економія енергоресурсів.

ТДВ «Яготинський маслозавод» випускає 14 асортиментних груп під ТМ «Яготинське», а саме: молоко (23 асортиментні позиції); вершки (5 асортиментних позицій), м'які та розсільні сири (14 асортиментні позиції); геролакт (1 асортиментна позиція); сирки солодкі та десерти (16 асортиментних позицій); масло солодковершкове (4 асортиментні позиції); сметана (8 асортиментних позицій); закваска (5 асортиментних позицій); йогурти (28 асортиментних позицій); продукція «з печі» (4 асортиментні позиції); какао на молоці (2 асортиментні позиції); ряжанка (5 асортиментних позицій); кефір, айран (15 асортиментних позицій); сир кисломолочний (8 асортиментних позицій).

Першим етапом аналізу фінансового стану та ефективності дії фінансового механізму є аналіз майнового стану та фінансового забезпечення такого майнового стану. Аналіз майнового стану розпочинається з аналізу активу балансу ТДВ «Яготинський маслозавод», оскільки активи і є уречевленням майна підприємства (табл. 2.1).

З таблиці 2.1 видно, що загальна сума активів (майна) ТДВ «Яготинський маслозавод» протягом обраного у кваліфікаційній роботі досліджуваного періоду (2020-2022 рр.) зросла на третину (31%), що становить 479614 тис.гривень. Це зростання було не рівномірним: у 2021 році на 25 215 тис. гривень та у 2022 році на 454 399 тис. гривень. Тобто основний вектор зростання припадає на воєнний 2022 р.

Зростання вартості майна відбулося переважно за рахунок зростання виробничих запасів на 37 345 тис. гривень, незавершеного виробництва на 1056 тис. гривень, дебіторської заборгованості за продукцію на 149 534 тис. гривень, дебіторської заборгованості із внутрішніх розрахунків на 416 748 тис. гривень, тобто це все оборотні активи. Необоротні активи зменшували свою вартість

через нарахування амортизації за нематеріальними активами та основними засобами, реалізацією фінансових активів тощо.

Аналіз структури майна (табл. 2.2) свідчить про те, що в структурі майна ТДВ «Яготинський маслозавод» переважають оборотні активи (66,3% на кінець 2020 року, 72,5% на кінець 2021 року, 79,1% на кінець 2022 року).

Динаміка майна ТДВ «Яготинський маслозавод»

	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, тис. гривень			Темп приросту, %		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020	2021-2020	2022-2021	2022-2020
I. Необоротні активи									
Нематеріальні активи	4 784	2 901	1528	-1 883	-1 373	-3 256	-39,4	-47,3	-68,1
Основні засоби	444 946	417 251	390541	-27 695	-26 710	-54 405	-6,2	-6,4	-12,2
Довгострокові інші фінансові інвестиції	52 495			-52 495	0	-52 495	-100,0	-	-100,0
Довгострокова дебіторська заборгованість		936		936	-936	0	-	-100,0	-
Інші необоротні активи	19734	11491	32020	-8 243	20 529	12 286	-41,8	178,7	62,3
Усього необоротних активів	521 959	432 579	424 089	-89 380	-8 490	-97 870	-17,1	-2,0	-18,8
II. Оборотні активи									
Запаси	166 210	165657	165465	-553	-192	-745	-0,3	-0,1	-0,4
Дебіторська заборгованість за продукцію	443 374	425104	592908	-18 270	167 804	149 534	-4,1	39,5	33,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками:									
за виданими авансами	7 737	8229	11942	492	3 713	4 205	6,4	45,1	54,3
з бюджетом	912	1967	12613	1 055	10 646	11 701	115,7	541,2	1283,0
з нарахованих доходів	19	24	56	5	32	37	26,3	133,3	194,7
із внутрішніх розрахунків	389 781	495782	806529	106 001	310 747	416 748	27,2	62,7	106,9
Інша поточна дебіторська заб.	7 765	9330	2977	1 565	-6 353	-4 788	20,2	-68,1	-61,7
Гроші та їх еквіваленти	10 217	31692	7818	21 475	-23 874	-2 399	210,2	-75,3	-23,5
Витрати майбутніх періодів	249	377	452	128	75	203	51,4	19,9	81,5
Інші оборотні активи	1 182	3 879	4470	2 697	591	3 288	228,2	15,2	278,2
Усього оборотних активів	1027446	1142041	1604930	114 595	462 889	577 484	11,2	40,5	56,2
Всього активів	1 549 405	1 574 620	2029019	25 215	454 399	479 614	1,6	28,9	31,0

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Серед оборотних активів найбільшу частку займала дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків (25,2% на кінець 2020 року, 31,5% на кінець 2021 року, 40,0% на кінець 2022 року), дебіторська заборгованість за продукцію (28,6% на кінець 2020 року, 27,0% на кінець 2021 року, 29,2% на кінець 2022 року), запаси (10,7% на кінець 2020 року, 10,5% на кінець 2021 року, 8,2% на кінець 2022 року). Дебіторська заборгованість за розрахунками з внутрішніх розрахунків включає суму заборгованості пов'язаних сторін за внутрішніми розрахунками, зокрема між учасниками групи «Молочний альянс». Тобто, близько третини коштів ТДВ «Яготинський маслозавод» перебуває у користуванні групи «Молочний альянс». Збільшення частки дебіторської заборгованості з внутрішніх розрахунків, інших видів дебіторської заборгованості вказує про відволікання частини коштів і детального аналізу вимагає ліквідність, оборотність дебіторської заборгованості та інші показники.

На необоротні активи припадало 33,7% у 2020 році з переважанням основних засобів, їх частка зменшилася до 27,5% у 2021 р. та 20,9% у 2022 р. Зменшення частки необоротних активів до такого рівня не можна вважати позитивним явищем, оскільки підприємство втрачає виробничий потенціал, що необхідний для виробництва молочної продукції.

Ефективність фінансового механізму підприємства в значній мірі залежить від доцільності та правильності вкладення фінансових ресурсів в активи, які є динамічними за своєю природою. В процесі функціонування підприємства обсяг (вартість) та структура активів постійно змінюються. Основні показники майнового стану підприємства дають змогу визначити достатність активів та їх якість, для цього визначають такі показники як чисті активи, коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття (табл. 2.2). Чисті активи ТДВ «Яготинський маслозавод» коливалися на рівні 529-598 млн гривень з різною динамікою і на кінець досліджуваного періоду досягли максимального значення, це вказує на збільшення загального потенціалу підприємства і його зростання навіть в умовах воєнного стану.

Таблиця 2.2

Динаміка показників майнового стану

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020
Чисті активи, тис. гривень	592 784	529 401	598 040	-63383	68639	5256
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,4	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1
Коефіцієнт зносу нематеріальних активів	0,6	0,7	0,9	0,2	0,1	0,3
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,6	0,5	0,5	-0,1	-0,1	-0,1
Коефіцієнт придатності нематеріальних активів	0,4	0,3	0,1	-0,2	-0,1	-0,3
Коефіцієнт оновлення	0,47	0,11	0,10	-0,36	-0,01	-0,37
Коефіцієнт вибуття	0	0	0	0,00	0,00	0,00

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Коефіцієнт зносу основних засобів характеризує якість та фізичний стан основних засобів, на яких виготовляється молочна продукція. Коефіцієнт зносу основних засобів становив 0,4 у 2020 р. та 0,5 у 2021-2022 р. та вказує на добрий стан основних засобів, їх відповідність вимогам інноваційності та фізичної витривалості у виробничому процесі. Коефіцієнт зносу нематеріальних активів становив 0,6 у 2020 р., 0,7 у 2021 р. та критичні 0,9 у 2022 р. та вказує на незадовільний стан нематеріальних активів та необхідність оновлення програмного забезпечення у найближчій перспективі для виробничих потреб у першу чергу, а далі – адміністративний та інших потреб підприємства. Коефіцієнт оновлення основних засобів і нематеріальних активів був на високому рівні у 2020 році та знизився у 4 рази у 2021-2022 році, коефіцієнт вибуття дорівнював нулю через відсутність вибуття основних засобів та нематеріальних активів, що вказує на утримання на балансі підприємства фізично та морально застарілих основних засобів.

У табл. 2.3 визначено динаміку джерел фінансування підприємства.

Динаміка джерел фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод»

	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, тис. гривень			Темп приросту, %		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020	2021-2020	2022-2021	2022-2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Власний капітал									
Зареєстрований (пайовий) капітал	3 797	3 797	3797	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Резервний капітал	1528	1 528	1528	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	587 459	524 076	679715	-63 383	155 639	92 256	-10,8	29,7	15,7
Усього власного капіталу	592 784	529 401	685049	-63 383	68 639	5 256	-10,7	13,0	0,9
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення									
Довгострокові кредити банків		41 870	27913	41 870	-13 957	27 913	-	-33,3	-
Інші довгострокові зобов'язання		205 704	225982	205 704	20 278	225 982	-	9,9	-
Усього довгострокових зобов'язань	201 451	247 574	253895	46 123	6 321	52 444	22,9	2,6	26,0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення									
Короткострокові кредити банків	216 608	378 396	366248	161 788	-12 148	149 640	74,7	-3,2	69,1
Поточна кредиторська заборгованість за:									
довгостроковими зобов'язаннями	8 185	22 096	21756	13 911	-340	13 571	170,0	-1,5	165,8
товари, роботи, послуги	201 194	228 624	214804	27 430	-13 820	13 610	13,6	-6,0	6,8
розрахунками з бюджетом	4 840	2 338	33616	-2 502	31 278	28 776	-51,7	1337,8	594,5
розрахунками зі страхування	1 794	1 715	2301	-79	586	507	-4,4	34,2	28,3

Продовж. табл. 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
розрахунками з оплати праці	6 461	6 151	7979	-310	1 828	1 518	-4,8	29,7	23,5
одержаними авансами	25	142	641	117	499	616	468,0	351,4	2464,0
розрахунками з учасниками	1 790	1 774	1774	-16	0	-16	-0,9	0,0	-0,9
із внутрішніх розрахунків	290 562	131 761	409228	-158 801	277 467	118 666	-54,7	210,6	40,8
Поточні забезпечення	17 938	18 337	24879	399	6 542	6 941	2,2	35,7	38,7
Інші поточні зобов'язання	5 773	6 311	6858	538	547	1 085	9,3	8,7	18,8
Усього поточних зобов'язань	755 170	797 646	1090084	42 476	292 438	334 914	5,6	36,7	44,3
Баланс	1 549 406	1 574 620	2029019	25 214	454 399	479 613	1,6	28,9	31,0

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Загальний розмір джерел фінансування протягом обраного у кваліфікаційній роботі досліджуваного періоду (2020-2022 рр.) зріс на третину (31%): у 2021 році на 25 215 тис. гривень та у 2022 році на 454 399 тис. гривень.

За показниками динаміки можна зробити висновок, що у 2021 р. фінансування збільшилося через довгострокові зобов'язання (46 123 тис. гривень) та через поточні зобов'язання (42 476 тис. гривень), вагомість була наближеною з незначним переважанням позикових довгострокових джерел фінансування. Власний капітал зменшився у 2021 р. через непокритий збиток (чистий збиток).

У 2022 р. маслозавод одержав чистий прибуток у розмірі 155 639 тис. гривень, що призвело до зростання власного капіталу на 155 639 тис. гривень. Довгострокові зобов'язання збільшилися лише на 6321 тис. гривень, а поточні зобов'язання – 292 438 тис. гривень. Отже, у 2021 р. джерелами фінансування, що додатково залучалися до фінансового забезпечення підприємства були довгострокові та поточні зобов'язання, а у 2022 р. – власний капітал у формі нерозподіленого прибутку та поточні зобов'язання у формі залучених від внутрішніх розрахунків коштів, тобто від групи «Молочний альянс».

Структура джерел формування фінансового забезпечення наведена у табл. 2.4. Основні висновки пов'язані з важливим значенням нерозподіленого прибутку як джерела самофінансування підприємства з часткою 33% у 2021-2022 роках. Загалом на власний капітал припадало 38% у 2020 р., близько 34% у 2021-2022 рр. Лише третина фінансового забезпечення припадала на власний капітал і це є недостатнім показником для активного підприємства.

Таблиця 2.4

**Структура фінансового забезпечення ТДВ «Яготинський
маслозавод», %**

	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020
1	2	3	4	5	6	7
I. Власний капітал, в тому числі:	38,26	33,62	33,76	-4,64	0,14	-4,50
Зареєстрований капітал	0,25	0,24	0,19	0,00	-0,05	-0,06

1	2	3	4	5	6	7
Резервний капітал	0,10	0,10	0,08	0,00	-0,02	-0,02
Нерозподілений прибуток	37,92	33,28	33,50	-4,63	0,22	-4,42
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення, в тому числі:						
Довгострокові кредити банків	0,00	2,66	1,38	2,66	-1,28	1,38
Інші довгострокові зобов'язання	0,00	13,06	11,14	13,06	-1,93	11,14
III. Поточні зобов'язання і забезпечення, в тому числі:						
Короткострокові кредити банків	13,98	24,03	18,05	10,05	-5,98	4,07
Поточна кредиторська заборгованість за:						
довгостроковими зобов'язаннями	0,53	1,40	1,07	0,87	-0,33	0,54
товари, роботи, послуги	12,99	14,52	10,59	1,53	-3,93	-2,40
розрахунками з бюджетом	0,31	0,15	1,66	-0,16	1,51	1,34
розрахунками зі страхування	0,12	0,11	0,11	-0,01	0,00	0,00
розрахунками з оплати праці	0,42	0,39	0,39	-0,03	0,00	-0,02
одержаними авансами	0,00	0,01	0,03	0,01	0,02	0,03
розрахунками з учасниками	0,12	0,11	0,09	0,00	-0,03	-0,03
із внутрішніх розрахунків	18,75	8,37	20,17	-10,39	11,80	1,42
Поточні забезпечення	1,16	1,16	1,23	0,01	0,06	0,07
Інші поточні зобов'язання	0,37	0,40	0,34	0,03	-0,06	-0,03
Усього за розділом III	48,74	50,66	53,72	1,92	3,07	4,99
Всього фінансового забезпечення	100,00	100,00	100,00	-	-	-

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Після нерозподіленого прибутку, високу частку у фінансовому забезпеченні займають короткострокові кредити банків (14% у 2020 р., 24% у 2021 р., 18% у 2022 р.), поточна кредиторська заборгованість перед групою «Молочний альянс» (19% у 2020 р., 8% у 2021 р., 20% у 2022 р.). У 2021-2022 рр. посилилася роль інших довгострокових зобов'язань (облігацій) у фінансовому забезпеченні ТДВ «Яготинський маслозавод». На залучені кошти від постачальників припадало 11-14% всього фінансування. Інші джерела фінансового забезпечення суттєво не впливали на склад і структуру.

За показниками достатності фінансового забезпечення запасів і затрат визначено три базові показники (власний оборотний капітал, робочий капітал,

загальна сума джерел фінансування). Дані табл. 2.5 свідчать, що власний оборотний капітал, робочий капітал, загальна сума джерел фінансування формувалися додатними значеннями, власний капітал повністю покривав вартість основних засобів та інших необоротних активів. Проте у 2020-2021 рр. цього надлишку не вистачало на 95 385 тис. гривень та 68 835 тис. гривень, щоб покрити вартість запасів, необхідних для виробництва молочної продукції.

Таблиця 2.5

Фінансове забезпечення запасів і затрат, тис. гривень

	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020
Власний оборотний капітал	70 825	96 822	260 960	25997	164138	190 135
Робочий капітал	272 276	344 396	514 855	72120	170459	242 579
Загальна сума джерел фінансування запасів і витрат	488 884	722 792	881 103	233908	158311	392 219
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	-95 385	-68 835	95 495	26550	164330	190 880
Надлишок або нестача робочого капіталу	106 066	178 739	349 390	72673	170651	243 324
Надлишок або нестача загальної величини джерел фінансування запасів і витрат	322 674	557 135	715 638	234461	158503	392 964
Тип фінансової стійкості	нормальна	нормальна	абсолютна			

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

У 2022 р. ситуація покращилася за рахунок збільшення власного капіталу на повну суму чистого прибутку поточного року і власного оборотного капіталу вистачало, щоб покрити запаси з надлишком 95 495 тис. гривень. Тому з 2022 р. фінансове забезпечення підприємства достатнє для покриття запасів і затрат.

Показники фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод»

	Рекомендоване значення	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
					2021-2020	2022-2021	2022-2020
Коефіцієнт фінансової стійкості	Більше 0,8	0,62	0,51	0,51	-0,11	0,00	-0,11
Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 0,7-0,9	0,51	0,49	0,46	-0,02	-0,03	-0,05
Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,5	0,38	0,34	0,34	-0,05	0,00	-0,04
Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 0,5	0,62	0,66	0,66	0,05	0,00	0,04
Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 0,8	1,61	1,97	1,96	0,36	-0,01	0,35
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Зменшення	0,25	0,32	0,27	0,06	-0,05	0,02
Загальна забезпеченість зобов'язань за рахунок виручки	Зменшення	3,63	4,04	4,32	0,42	0,28	0,69
Забезпеченість поточних зобов'язань за рахунок виручки	Зменшення	2,86	3,08	3,50	0,22	0,42	0,64

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

За ефективністю функціонування фінансового механізму та оптимізації фінансового забезпечення висновок слідє після розрахунку відносних показників (коефіцієнтів) фінансової стійкості.

Показники фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» всі не відповідають рекомендованим значенням, що вказує на проблеми і відсутність ефективного механізму фінансового забезпечення на підприємстві. Коефіцієнт фінансової стійкості менше 0,8, це вказує на значний розмір позикового та іншого зовнішнього капіталу.

Коефіцієнт фінансової незалежності менше 0,5, це вказує на недостатність власного капіталу на відсутність фінансової незалежності. Навпаки, підприємство є фінансово залежним і залежним від різних видів позикового капіталу. Недоліком фінансового забезпечення є поточна орієнтація позикового фінансування, тому що коефіцієнт фінансової стабільності менше 0,7 і фактично становить 0,46 у 2022 р.

Отже, фінансове забезпечення ТДВ «Яготинський маслозавод» відбувається не ефективно і вимагає перегляду. Якщо основними формами фінансового забезпечення підприємств є самофінансування, банківське кредитування, лізингове фінансування, інвестування, бюджетне фінансування, фінансування з різноманітних грошових фондів, то ТДВ «Яготинський маслозавод» використовує самофінансування, банківське кредитування, водночас, лізингове фінансування, інвестування, бюджетне фінансування, фінансування з різноманітних грошових фондів не застосовується.

2.2. Аналіз ліквідності підприємства

Найважливішою характеристикою, яка визначає фінансовий стан підприємства, форми і умови його виробничих та комерційних угод є платоспроможність як здатність своєчасно і повною мірою виконувати платіжні

зобов'язання. Платоспроможність та ліквідність визначається абсолютними та відносними показниками.

Динаміка показників ліквідності ТДВ «Яготинський маслозавод» (табл. 2.7) вказує на недостатність (недостачу, дефіцит) загальної ліквідності через дефіцит оборотних активів і їх розмір не покриває поточні зобов'язання у 1,5-2 рази (рекомендоване значення коефіцієнта загальної ліквідності 1,5-2 [1, с. 171]). Спрямування фінансового забезпечення має відбуватися не лише у напрямку оновлення основних засобів, а й у напрямі формування достатнього розміру якісних оборотних активів.

Таблиця 2.7

Динаміка показників ліквідності

Показник	Нормативне значення	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
					2021-2020	2022-2021	2022-2020
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,5-2	1,36	1,43	1,47	0,07	0,04	0,11
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8-1,0	1,14	1,22	1,32	0,08	0,10	0,18
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,01	0,04	0,01	0,03	-0,03	-0,01

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Єдиним позитивним висновком за рівнем загальної ліквідності є висновок про позитивну динаміку такого коефіцієнта та зростання його з 1,36 до 1,47 у досліджуваному періоді.

Коефіцієнт швидкої ліквідності перевищує нормативне значення у 1,1-1,3 рази (рекомендоване значення коефіцієнта загальної ліквідності 0,8-1,0 [1, с. 171]), тобто підприємство має достатні оборотні активи, але варто зауважити про оборотні активи, які відволікаються у дебіторську заборгованість групи «Молочний альянс», дебіторську заборгованість покупців та іншу дебіторську заборгованість. Таким чином, це не є «якісні» оборотні активи, які можна швидко конвертувати в грошові кошти та їх еквіваленти.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності не досягає нормативного значення. Критичний стан абсолютної ліквідності був у 2020 році та 2022 році, коли грошей вистачало для покриття поточних зобов'язань у частині 1%. Частина фінансового забезпечення діяльності підприємства має резервуватися на поточних рахунках для забезпечення абсолютної ліквідності.

Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні статей активу зі статтями пасиву. Усі активи залежно від ступеня їх ліквідності можна умовно поділити на такі групи:

1. Найліквідніші активи (А1) – це суми грошових коштів рахунках.

2. Активи, що швидко реалізуються (А2) – поточна дебіторська заборгованість та інші оборотні активи.

3. Активи, що повільно реалізуються (А3) – запаси.

4. Активи, що важко реалізуються (А4) – це необоротні активи.

Пасиви балансу залежно від ступеня зростання термінів погашення зобов'язань групуються так:

1. Найтерміновіші зобов'язання (П1) – поточна кредиторська заборгованість.

2. Короткострокові пасиви (П2) – короткострокові кредити банків.

3. Довготермінові пасиви (П3) – це довгострокові кредити банків та інші довгострокові зобов'язання.

4. Постійні пасиви (П4) – це власний капітал.

Для визначення ліквідності балансу необхідно порівняти підсумки з кожної групи активів і пасивів. Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови:

$$A1 \geq P1;$$

$$A2 \geq P2;$$

$$A3 \geq P3;$$

$$A4 \leq P4 [1, \text{с. } 167].$$

Динаміка показників ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» наведено у табл. 2.8 та описується такими рівняннями:

Динаміка показників ліквідності балансу, тис. гривень

Актив	2020	2021	2022	Пасив	2020	2021	2022	Платіжний надлишок або нестача		
								2020	2021	2022
1. Найліквідніші активи (А1)	10 217	31 692	7 818	1. Найтерміновіші зобов'язання (П1)	538 563	419 249	810 836	-528346	-387557	-803018
2. Активи, що швидко реалізуються (А2)	851 019	944 692	1 431 647	2. Короткотермінові пасиви (П2)	216 608	378 396	366 248	634411	566296	1065399
3. Активи, що повільно реалізуються (А3)	166 210	165 657	165 465	3. Довготермінові пасиви (П3)	201 451	247 574	253 895	-35241	-81917	-88430
4. Активи, що важко реалізуються (А4)	521 959	432 579	424 089	4. Постійні пасиви (П4)	592 784	529 401	598 040	-70825	-96822	-173951

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

2020 рік:

$$A1 \leq П1;$$

$$A2 \geq П2;$$

$$A3 \leq П3;$$

$$A4 \leq П4$$

2021 рік:

$$A1 \leq П1;$$

$$A2 \geq П2;$$

$$A3 \leq П3;$$

$$A4 \leq П4$$

2022 рік:

$$A1 \leq П1;$$

$$A2 \geq П2;$$

$$A3 \leq П3;$$

$$A4 \leq П4$$

Основні результати аналізу ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод»: найліквідніших активів (A1, гроші та їх еквіваленти) не вистачає для покриття короткострокових кредитів у розмірі 528 346 тис. гривень у 2020 р., 387 557 тис. гривень у 2021 р., 803 018 тис. гривень у 2022 р.; активів, що повільно реалізуються (A3, запаси) не вистачає для покриття довгострокових кредитів банків та інших довгострокових зобов'язань у розмірі 35 251 тис. гривень у 2020 р. та дефіцит збільшився у 2,5 разів до 81 917 тис. гривень у 2021 р., 88 430 тис. гривень у 2022 р.; активів, що важко реалізуються (A4, необоротні активи) не вистачає для фінансування власного капіталу. Платіжний наслідок ТДВ «Яготинський маслозавод» визначено за активами, що швидко реалізуються (A2, інші оборотні активи).

Отже, за аналізом показників ліквідності і платоспроможності можна зробити висновок про недостатню ефективність фінансового механізму на підприємстві, оскільки підприємство не має достатньо сформованих грошових коштів для покриття найтермінованіших поточних зобов'язань і не зможе

вчасно погашати поточні зобов'язання, наприклад, кредити комерційних банків.

2.3. Аналіз рентабельності та ділової активності підприємства

Протягом досліджуваного періоду ТДВ «Яготинський маслозавод» мало чистий прибуток та чистий збиток, тобто прибутковість була змінена на збитковість у 2021 р. та навпаки у 2022 р. Чистий дохід ТДВ «Яготинський маслозавод» протягом 2021 року зменшився на 2%, проте у 2022 році збільшився на 20%. Зменшення чистого доходу протягом 2021 року відбулося одночасно зі збільшенням валюти балансу на 1,6% та собівартості реалізованої продукції на 4,8%. Зростання чистого доходу протягом 2022 року на 20,4% відбулося одночасно зі збільшенням валюти балансу на 28,9% та собівартості реалізованої продукції на 11%. Можна спостерігати зростання валюти балансу швидшими темпами, отже ефективність управління активами дотримана та ефективність управління витратами.

Зростання чистого доходу протягом 2022 року призвело до зростання валового прибутку у 2 рази або 326 087 тис. гривень. Валовий прибуток за видами молочної продукції у 2022 р.: масло – 112 033 тис. гривень (темپ приросту у 2022 р. – 84%), сирно-творожна продукція – 70 866 тис. гривень (темپ приросту – 82%), молоко – 155 518 тис. гривень (темп приросту – 101%), вершки – 29 415 тис. гривень (темп приросту – 118%), сметана – 85 461 тис. гривень (темп приросту – 108%), кисло-молочна продукція – 105 949 тис. гривень (темп приросту – 129%), дитяче харчування – 70 884 тис. гривень (темп приросту – 107%), інша молочна продукція – 15 118 тис. гривень (темп приросту – 118%). Рентабельність продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за валовим прибутком зросла у 2022 р. до 21%. Валова рентабельність продажу (реалізації) зросла у 2022 р. до 17%.

Динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод», %

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020
1. Витратні показники рентабельності						
Рентабельність продукції за валовим прибутком	19,13	11,46	20,88	-7,67	9,41	1,75
Рентабельність операційної діяльності	7,58	0,67	8,36	-6,91	7,69	0,78
2. Доходні показники рентабельності						
Валова рентабельність продажу (реалізації)	16,06	10,28	17,27	-5,77	6,99	1,21
Операційна рентабельність продажу	7,05	0,67	7,82	-6,38	7,15	0,76
Чиста рентабельність продажу (реалізації):	4,09	-2,04	4,17	-6,13	6,21	0,07
3. Ресурсні показники рентабельності						
Рентабельність активів	8,36	-4,02	7,67	-12,38	11,69	-0,69
Рентабельність власного капіталу	21,85	-11,96	26,02	-33,81	37,99	4,17
Рентабельність оборотних активів	12,61	-5,54	9,70	-18,15	15,24	-2,91
Рентабельність виробництва (рентабельність основних засобів)	29,12	-15,18	39,85	-44,29	55,03	10,74
Рентабельність інвестованого капіталу	16,31	-8,15	18,27	-24,46	26,42	1,96

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

У 2022 році зріс фінансового результату від операційної діяльності у 14 разів через зміни валового прибутку. Чистий фінансовий результат у 2022 році зріс на 218 958 тис. гривень, що дало можливість покрити збиток попереднього року та сформувати чистий прибуток у розмірі 155 639 тис. гривень. Показники рентабельності ресурсні становили 4% від чистого доходу від реалізації (чиста рентабельність продажу), 8% від вартості активів (рентабельність активів), 10% від вартості оборотних активів (рентабельність оборотних активів), 19% вартості інвестованого капіталу (рентабельність інвестованого капіталу), 26% від вартості власного капіталу (рентабельність власного капіталу), 40% від вартості основних засобів (рентабельність основних засобів).

Поддєрьогін А.М. [30] вважає, що ділову активність доцільно оцінювати за такими показниками: загальна оборотність активів, оборотність мобільних засобів, оборотність матеріальних оборотних засобів, оборотність готової продукції, оборотність дебіторської заборгованості, середній строк обороту дебіторської заборгованості, оборотність кредиторської заборгованості, середній строк обороту кредиторської заборгованості, фондвіддача основних засобів та інших необоротних активів, оборотність власного капіталу (табл. 2.10).

Враховуючи особливості діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» показники ділової активності доповнимо за складовими запасів, складовими дебіторської заборгованості, складовими кредиторської заборгованості.

Показники оцінки ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» вказують на оборотність активів близько 2 разів за один рік, тобто майно повністю обертається, включаючи оборотні та необоротні активи.

До позитивних змін у діловій активності можна віднести: збільшення оборотності запасів (+3,5 об.), збільшення оборотності готової продукції (+56,5 об.), збільшення оборотності грошей (+168 об.), збільшення оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги (+1,7 об.), збільшення фондвіддачі (+2,7 об.), збільшення оборотності власного капіталу (+0,9 об.).

Таблиця 2.10

Показники оцінки ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		
				2021-2020	2022-2021	2022-2020
Загальна оборотність активів	2,0	2,0	1,8	-0,1	-0,1	-0,2
Середній строк обороту активів	178,6	185,2	198,2	6,6	13,0	19,6
Оборотність мобільних засобів	3,1	2,7	2,3	-0,4	-0,4	-0,8
Середній строк обороту мобільних засобів	118,4	134,3	156,8	15,9	22,5	38,4
Оборотність запасів	19,1	18,7	22,6	-0,3	3,8	3,5
Середній строк обороту запасів	19,2	19,5	16,2	0,3	-3,3	-3,0
Оборотність готової продукції	42,0	38,6	98,5	-3,4	59,9	56,5
Середній строк обороту готової продукції	8,7	9,5	3,7	0,8	-5,7	-5,0
Оборотність дебіторської заборгованості	3,7	3,3	2,6	-0,4	-0,7	-1,1
Середній строк обороту дебіторської заборгованості	97,9	110,6	139,4	12,7	28,8	41,5
Оборотність дебіторської заборгованості за продукцію	7,1	7,3	6,3	0,2	-1,0	-0,8
Середній строк обороту дебіторської заборгованості за продукцію	51,1	50,0	57,9	-1,1	7,9	6,8
Оборотність дебіторської заборгованості з внутрішніх розрахунків	8,1	6,3	4,6	-1,9	-1,6	-3,5
Середній строк обороту дебіторської заборгованості з внутрішніх розрахунків	44,9	58,3	78,8	13,4	20,5	33,9
Оборотність грошей	309,9	97,9	477,9	-212,0	380,0	168,0
Середній строк обороту грошей	1,2	3,7	0,8	2,5	-3,0	-0,4
Оборотність кредиторської заборгованості	6,1	7,9	5,4	1,7	-2,5	-0,8
Середній строк обороту кредиторської заборгованості	59,3	46,4	67,6	-12,9	21,2	8,3
Оборотність кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	15,7	13,6	17,4	-2,2	3,8	1,7
Середній строк обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	23,2	26,9	21,0	3,7	-5,9	-2,2
Оборотність кредиторської заборгованості з внутрішніх розрахунків	10,9	23,6	9,1	12,7	-14,4	-1,8
Середній строк обороту кредиторської заборгованості з внутрішніх розрахунків	33,5	15,5	40,0	-18,0	24,5	6,5
Фондовіддача основних засобів та інших необоротних активів	6,1	7,2	8,8	1,1	1,6	2,7
Оборотність власного капіталу	5,3	5,9	6,2	0,5	0,4	0,9

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

До негативних змін у діловій активності можна віднести: зменшення оборотності активів (-0,2 об.), зменшення оборотності оборотних активів (-0,8 об.), зменшення оборотності дебіторської заборгованості (-1,1 об.), зменшення оборотності дебіторської заборгованості за продукцію (-0,8 об.) та з внутрішніх розрахунків (-3,5 об.), зменшення оборотності кредиторської заборгованості з внутрішніх розрахунків (-1,8 об.), зменшення оборотності кредиторської заборгованості (-0,8 об.).

Вивчаючи порівняльну динаміку абсолютних показників ділової активності (табл. 2.11), оцінюють відповідність їх оптимальному співвідношенню, яке дістало назву «золоте правило економіки підприємництва»:

$$TR_{чп} > TR_{др} > TR_{а} > 100\%, \quad (2.1)$$

де $TR_{чп}$ – темп зростання чистого прибутку;

$TR_{в}$ – темп зростання доходу від реалізації продукції;

$TR_{а}$ – темп зростання середньої величини активів [1, с. 192].

Таблиця 2.11

**«Золоте правило економіки підприємництва» ТДВ «Яготинський
маслозавод»**

Показник	2020	2021	2022
$TR_{чп}$ – темп зростання чистого прибутку	70,12	-48,88	-245,80
$TR_{в}$ – темп зростання доходу від реалізації продукції	100,18	98,02	120,38
$TR_{а}$ – темп зростання середньої величини активів	114,17	101,63	128,86
Рівняння	$TR_{чп} < TR_{др} < TR_{а} > 100\%$	$TR_{чп} < TR_{др} < TR_{а} > 100\%$	$TR_{чп} > TR_{др} < TR_{а} > 100\%$

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Отже, «Золоте правило економіки підприємництва» ТДВ «Яготинський маслозавод» вказує, що перша умова правила була дотримана і активи збільшувалися з темпом зростання понад 100%. Темп зростання доходу від реалізації продукції у 2020-2022 роках не перевищував темпу зростання середньої величини активів і правило порушувалося. Темп зростання чистого прибутку у 2020-2021 роках не перевищував темпу чистого доходу і лише у 2022 р. умова дотримана.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

3.1. Підходи до покращення фінансового планування на підприємстві

Фінансове планування виступає одночасно складовою фінансового механізму підприємства та важливим фактором підвищення ефективності діяльності підприємства, оскільки допомагає розробити виважену та ефективну (результативні) фінансову стратегію на тривалу перспективу, а також конкретизувати тактичні шляхи поетапної реалізації фінансової стратегії.

Фінансове планування різними авторами трактується по-різному. Більшість авторів розглядає фінансове планування як ключовий елемент (функцію, метод, засіб) фінансового менеджменту на підприємстві, проте фінансове планування потрібно включати до фінансового механізму підприємства та формувати фінансовий механізм ТДВ «Яготинський маслозавод», чи переглядати його лише за умови включення і реалізації фінансового планування.

Процес фінансового планування можна поділити на декілька етапів (рис. 3.1). Для ТДВ «Яготинський маслозавод» фінансове планування доцільно розпочати з розробки системи прогностичних варіантів фінансових звітів на основі впливу зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. Але такі розробки системи прогностичних варіантів фінансових звітів доцільно узгоджувати з материнською компанією «Молочний альянс», оскільки з материнською компанією підприємство має дебіторську заборгованість у розмірі 806 529 тис. гривень або 40% всіх активів, кредиторську заборгованість у розмірі 409 228 тис. гривень або 20% всього фінансового забезпечення та перспективи

збільшення фінансового забезпечення через формування додаткового статутного капіталу чи просто додаткового власного капіталу.

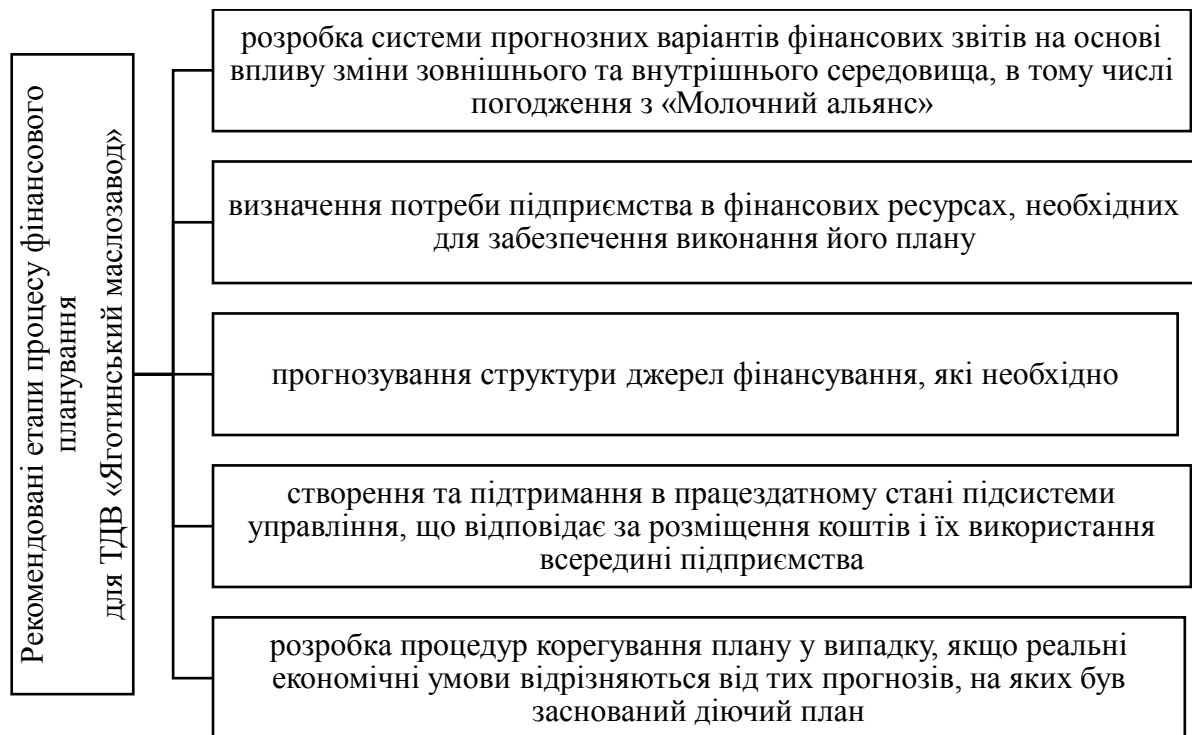

Рис. 3.1. Етапи процесу фінансового планування на підприємстві

Джерело: складено на основі [5]

Фінансове планування як процес збалансування обсягів фінансових ресурсів та їх розподіл підприємством базується на використанні системи визначених методів. Вибір того чи іншого методу фінансового планування визначається багатьма чинниками, наприклад, які цілі й завдання стоять перед фінансовим планом, наявною інформаційною базою, тривалістю планового періоду, кваліфікацією співробітників, наявністю програмних продуктів і технічних засобів управління.

Основні методи, що рекомендовано використовувати ТДВ «Яготинський маслозавод» під час фінансового планування:

- балансовий метод, в основі якого лежить розробка узгодженого плану доходів і витрат підприємства (баланс доходів і витрат).
- розрахунково-аналітичний метод передбачає розрахунок планових показників шляхом коригування фінансових показників базового періоду на

зміни, які передбачаються в плановому періоді, та визначення впливу різних факторів (інфляції, обсягів виробництва, зміни умов кредитування та ін.) на ці показники.

– нормативний метод базується на використанні фінансових норм, нормативів для розрахунків потреби у фінансових ресурсах та визначення джерел їх формування (ставки податків, норми амортизаційних відрахувань, тарифи та ік.).

– метод економіко-математичного моделювання дає змогу з певного ймовірністю визначити динаміку показників залежно від зміни факторів, які впливають на розвиток фінансових процесів у майбутньому. побудова моделей базується на використанні методів екстраполяції, регресивного аналізу, експертних оцінок.

– коефіцієнтний метод, або метод відсотка від реалізації, — визначення встановлення залежності між обсягами товарообороту та фінансовими показниками. оскільки товарооборот впливає на обсяги запасів сировини, матеріалів, обсязі грошових коштів, суму кредитів тощо, то визначається відсоткова залежність між різними активами і пасивами та обсягами товарообороту. потім визначається сума фінансових коштів, яку потрібно залучити із зовнішніх джерел.

Фінансове планування на підприємстві, як правило, проводиться за трьома основними напрямками: стратегічним (перспективним) на період 3-5 років з визначенням конкурентної позиції на ринку молочної продукції України та можливість збільшення частини охоплення такого ринку, поточним фінансовим плануванням та оперативним фінансовим плануванням (табл. 3.1).

Метою стратегічного (перспективного) планування фінансового забезпечення ТДВ «Яготинський маслозавод» є визначення потенційно можливого обсягу фінансових ресурсів, джерел їх формування, напрямів їх використання на 3-5 років. Стратегічні (перспективні) фінансові плани дають змогу намітити різні варіанти розвитку та вдосконалення фінансового механізму, розробити концепцію фінансової політики на певний період та

фінансового забезпечення відповідно до визначених нами потреб збільшення власного капіталу.

Таблиця 3.1

Підсистеми фінансового планування, рекомендовані

ТДВ «Яготинський маслозавод»

Підсистеми фінансового планування	Форми розроблюваних планів	Період планування
Стратегічне (перспективне планування)	1. План формування фінансових результатів з обов'язковим визначенням чистого прибутку та частини чистого прибутку, що буде спрямований на капіталізацію до власного капіталу, 2. План руху грошових коштів, в тому числі руху від фінансової діяльності, де зазначаються надходження та повергнення фінансових ресурсів різних джерел фінансування 3. Інвестиційний план, де зазначаються планові інвестиційні витрати капіталу з розмежуванням за джерелами фінансування 4. План майна і капіталу (плановий баланс), з особливою деталізацією джерел фінансового забезпечення підприємства за напрямками власного капіталу, довгострокових зобов'язань (обов'язково врахувати терміни і умови погашення корпоративних облігацій), поточних зобов'язань	3-5 років
Поточне планування	Система планових бюджетів, Консолідований бюджет, Балансовий план, План формування доходів, витрат і прибутку, План капітальних вкладень, План оборотних коштів та власного оборотного капіталу, План формування власного капіталу План формування і погашення довгострокових зобов'язань План формування і погашення поточних зобов'язань	1 рік
Оперативне планування	Баланс грошових потоків, в тому числі руху від фінансової діяльності, де зазначаються надходження та повергнення фінансових ресурсів різних джерел фінансування Касовий план, Платіжний календар та інші календарі	Квартал, місяць, декада

Джерело: складено на основі [5]

Будь-яка господарська діяльність підприємства спрямована на певний фінансовий результат, що визначений у статутних документах як збільшення

добробуту власників. Бажана результативність діяльності значною мірою визначається фінансовою стратегією підприємства, яка формує довгострокові фінансові цілі та завдання підприємства, що першочергово включають у себе формування, управління та планування його фінансового забезпечення для підвищення вартості підприємства за умови забезпечення фінансової рівноваги. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» фінансова рівновага порушена, тому потрібно приймати нову фінансову стратегію та змінювати фінансовий механізм, так як діючий фінансовий механізм не зміг забезпечити фінансову рівновагу, фінансову стабільність та фінансову незалежність підприємства, навіть абсолютна ліквідність і поточна платоспроможність не були забезпеченими у 2022 р.

Фінансова стратегія підприємства є складником його загальної стратегії, тому вона охоплює всі стратегічні рішення підприємства щодо фінансової діяльності та розвитку фінансових відносин із контрагентами. Це, своєю чергою, забезпечує досягнення основних стратегічних цілей підприємства.

Однак, незважаючи на те що фінансова стратегія підпорядковується загальній стратегії й узгоджена з її цілями, вона здійснює суттєвий вплив на формування загальної стратегії. Стратегічні плани повинні бути цілісними протягом тривалого періоду часу і погоджені з материнською компанією «Молочний альянс», але достатньо гнучкими, оскільки підприємство працює останні роки в умовах загальної невизначеності через пандемію коронавірусної інфекції, через зовнішньоекономічні обмеження, через початок повномасштабної війни з російською федерацією тощо.

Фінансове поточне планування базується на бюджетуванні й передусє стадії складання стратегічних фінансових планів, формуються форми та методи реалізації фінансової політики. Поточні фінансові плани розробляються на основі стратегічних планів за рахунок їх деталізації. У рамках поточного планування проводиться узгодження між об'єктами вкладення коштів та джерелами їх формування. Воно полягає у розробленні плану руху грошових коштів, плану про прибутки (збитки), плану балансу.

Складання фінансового плану відбувається, зазвичай, у три етапи:

1. Аналіз очікуваного виконання фінансового плану поточного року з урахуванням повномасштабної війни з російською федерацією, можливістю руйнувань та захоплення активів підприємства, залучення працівників до Збройних сил України, зміну попиту на продукцію підприємства через міграцію частини населення, через дефіцит електроенергії в енергосистемі України та інші фактори впливу на діяльність підприємства.

2. Розгляд та вивчення виробничих, маркетингових показників, на підставі яких розраховуватимуться планові фінансові показники.

3. Розроблення проекту фінансового плану. Мета складання фінансового плану полягає у взаємоузгодженні доходів та витрат. Поточний фінансовий план складається на рік із розбивкою по кварталах, оскільки протягом року потреба в грошових коштах значно змінюється і може статися брак або надлишок фінансових ресурсів. Для цього зазвичай використовують кошториси утворення та використання фондів грошових коштів. Ці документи необхідні для контролю процесу фінансування найважливіших заходів, вибору оптимальних джерел накопичення фондів і структури вкладень власних ресурсів.

У зарубіжній практиці внутрішньфірмові поточні плани носять назву бюджетів, а процес їх складання – бюджетування. Основними плановими документами в системі фінансового поточного планування є прогноз обсягів реалізації молочної продукції для ТДВ «Яготинський маслозавод», бюджет доходів та витрат ТДВ «Яготинський маслозавод», або операційний бюджет, прогнозні звіти про фінансові результати, а також прогнозний баланс.

Фінансове поточне планування дає змогу виявити цільовий характер використання фінансових ресурсів, збалансувати доходи та витрати за статтями, визначити резерви формування фондів грошових коштів.

Оперативне фінансове планування ґрунтується на складанні оперативних планів для забезпечення детальнішого керівництва фінансовою діяльністю ТДВ «Яготинський маслозавод» згідно з обраною стратегією.

Оперативне фінансове планування включає складання платіжного календаря, касового плану і розрахунок потреби в короткостроковому кредиті.

Зміст оперативного планування під час розроблення платіжного календаря ґрунтується на визначенні конкретної послідовності та термінів здійснення всіх розрахунків, що дає змогу своєчасно перерахувати платежі до державного бюджету і позабюджетних фондів та забезпечити фінансування нормальної господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Таким чином, фінансове планування є одним з основних фінансових інструментів, який використовується підприємствами для підвищення ефективності своєї фінансової діяльності. Впровадження фінансового планування на підприємстві істотно зміцнює фінансову стійкість підприємства та забезпечує його економічну безпеку, створює передумови для отримання і збільшення рівня рентабельності, достатнього для подальшого розвитку ТДВ «Яготинський маслозавод».

3.2. Вдосконалення фінансового контролю на підприємстві

Фінансовий контроль на ТДВ «Яготинський маслозавод» дає змогу забезпечити збереження його активів, законність господарської діяльності, підвищення ефективності основних бізнес-процесів, попередження негативного впливу факторів, тощо.

Контроль є важливою функцією управління підприємством і його підрозділами. У широкому розумінні контроль — це перевірка відповідності фактичних характеристик (процесів, діяльності, об'єктів) установленим вимогам (обмеженням). На підприємстві контролю підлягають усі матеріальні та грошові потоки, виробничі процеси, діяльність людей, витрати ресурсів і результати. У процесі контролю збирається й аналізується необхідна

інформація, виявляються відхилення фактичних показників від установлених (планових, стандартних) та їх причини.

Питання організації внутрішнього фінансового контролю на ТДВ «Яготинський маслозавод» є основною і найбільш важливою проблемою в діяльності підприємства, оскільки в сучасних умовах господарювання внутрішній контроль набуває дедалі більшого значення, адже виступає засобом покращення показників діяльності, подальшого розвитку підприємств та вдосконалення, але власники та керівники господарюючих суб'єктів, не розуміючи сутності, мети та завдань внутрішнього контролю, не приділяють йому належної уваги та побудові ефективної системи його здійснення.

Організація системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві при її побудові у різноманітних господарюючих суб'єктів, може мати свої особливості та специфіку. Тобто, не слід використовувати єдину уніфіковану структуру внутрішнього контролю для різних підприємств, адже вона буде непридатною та не ставатиме у пригоді щодо поліпшення ефективності його діяльності.

Аналізуючи підходи науковців, вважаємо, що передусім внутрішній фінансовий контроль має виконувати контрольну функцію та проводити перевірки направлені на виявлення фактів дотримання (чи недотримання) різного роду нормативів: ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» доведено порушення показників ліквідності та ліквідності балансу, тому нормативи ліквідності обов'язково мають контролюватися.

Внутрішній фінансовий контроль має забезпечувати надання досто-вірної звітності та іншої інформації, як для внутрішнього, так і для зовнішнього використання. Система внутрішнього фінансового контролю має гарантувати, що вся діяльність здійснюється згідно чинного законодавства, професійних стандартів, нормативних актів, а також внутрішніх положень, наказів, розпоряджень та процедур.

Система фінансового внутрішнього контролю має виконувати відповідні завдання:

- забезпечувати захист підприємства від можливих фінансових ризиків;
- повне збереження майна власників та його примноження;
- об'єктивний розподіл прибутку.

На підприємстві має бути організована така система фінансового контролю, яка позитивно відображається на ефективності управлінського процесу. Контроль має охоплювати різні сфери та стадії діяльності підприємства, тобто і планування, і організацію й регулювання управлінських рішень, облік різних операцій їх моніторинг та аналіз тощо..

Для більш достатнього уявлення щодо внутрішнього фінансового контролю розглянемо його функції: контроль повноважень, контроль документального оформлення, контроль збереження.

Контроль повноважень — це контроль, що забезпечує виконання лише тих операцій, які дійсно сприяють розвитку організації. Такий контроль повинен запобігати зловживанням і попереджувати проведення операцій, в яких відсутня доцільність. Водночас відслідковуються зміни та виправлення облікових записів на предмет обов'язкової наявності необхідних дозволів.

Контроль документального оформлення — контроль, що забезпечує відображення всіх дозволених операцій в облікових регістрах. Цей вид контролю створює умови, за яких операції правильно оформляють обліковими записами і не виправляються без відповідного дозволу.

Контроль збереження — контроль, що сприяє тому, щоб прийняте до обліку майно не могло бути неправильно використане (наприклад, незаконно привласнене, украдене, залишене без догляду тощо).

Таким чином, під час здійснення контрольних процедур власними силами підприємство може вирішити усі проблеми швидко й оперативно. Звичайно, що працівники підрозділів підприємства адаптовані до його внутрішнього фінансового середовища, що є негативним моментом, оскільки вони можуть не звернути уваги на деякі істотні недоліки. Відповідно до цього, можемо

зауважити, що найбільш оптимальним способом уникнути подібної "звичності" і сформувати ефективно діючу систему внутрішнього контролю є косорсинг, який припускає розподіл функцій між відповідальними особами підприємства й зовнішньою спеціалізованою організацією, що залучається на стадії постановки системи внутрішнього фінансового контролю, а також для вирішення окремих завдань у процесі її функціонування.

З метою забезпечення належної впевненості керівництва у досягненні достатнього рівня економії та ефективності діяльності; достовірності статистичної, фінансової та управлінської звітності, рекомендовано на ТДВ «Яготинський маслозавод» створити спеціальний підрозділ — службу внутрішнього фінансового контролю.

Головною метою створення даної служби є перевірка результативності роботи ТДВ «Яготинський маслозавод» та контролю за його діяльністю. Слід зазначити, що провідною умовою її створення й ефективного функціонування має бути абсолютна незалежність від інших підрозділів, що дістається шляхом прямого підпорядкування цієї служби генеральному ТДВ «Яготинський маслозавод». Це надасть керівництву змогу ефективно контролювати відповідні підрозділи, розкривати резерви виробництва та найбільш далекосяжні напрямки розвитку, а також надавати рекомендації іншим відділам щодо покращення результатів їх роботи.

Процес створення та діяльності на підприємстві (ТДВ «Яготинський маслозавод») служби внутрішнього фінансового контролю здійснюється в п'ять етапів (табл. 3.2)

Таблиця 3.2

Етапи створення та діяльності служби внутрішнього фінансового контролю на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Етап	Суть етапу
1	2
1. Дослідницький	Дослідження діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод», виявлення всіх наявних порушень, причин їх виникнення, оцінювання переваги і недоліків упровадження служби внутрішньогосподарського контролю та прийняття відповідного рішення щодо її організації

1	2
2. Підготовчий	Пошук висококваліфікованого персоналу, матеріального забезпечення, відповідних приміщень та необхідних для створення служби фінансового контролю
3. Організаційний	Організація роботи служби внутрішнього фінансового контролю, створення відповідних положень її діяльності
4. Здійснення контрольної діяльності	Проведення діяльності відповідно до встановлених обов'язків та планів перевірок
5. Результативний	Складання звітів про проведені перевірки, виявлені порушення, пропозиції щодо вдосконалення діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Джерело: авторські рекомендації

Необхідно зазначити, що точна організація внутрішнього фінансового контролю на підприємстві допускає ефективно використовувати ресурси підприємства. На основі класифікації головних засад внутрішнього контролю, які розміщуються у законах, інших нормативних документах та рекомендаціях, враховуючи досвід ринкової економіки.

Основні засади організації внутрішнього фінансового контролю ТДВ «Яготинський маслозавод»:

1. Наявність та дотримання етичних цінностей працівниками підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод».
2. Компетентність співробітників ТДВ «Яготинський маслозавод» з фінансових питань.
3. Зацікавленість керівництва ТДВ «Яготинський маслозавод» у функціонуванні внутрішнього фінансового контролю підприємства.
4. Персональна відповідальність суб'єктів внутрішнього фінансового контролю підприємства (підрозділів та служб підприємства).
5. Ідентифікація та оцінювання фінансових ризиків.
6. Аналіз фінансових ризиків та управління фінансовими ризиками.
7. Адекватне реагування на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства.
8. Контроль поточної діяльності підприємства та проведення внутрішніх фінансових перевірок.

9. Видача дозволів на здійснення операцій, наявність санкцій та підтверджень.

10. Належна регламентація внутрішнього фінансового контролю.

11. Своєчасне реагування на інформацію отриману зі звітів.

12. Гарантія безпеки активів та файлів.

13. Формування системи планів, норм, правил та звітів про діяльність персоналу та підрозділів підприємства.

14. Виконання встановлених норм, правил, планів.

15. Ефективний обмін (циркуляція) інформації про діяльність підприємства.

16. Ідентифікація та реєстрація всіх правомірних операцій підприємства.

17. Суцільна реєстрація всіх фактів господарського життя підприємства.

18. Функціонування прикладних інформаційних систем.

19. Управління та нагляд керівництва підприємства за дотриманням своєчасності та повноти контрольних заходів.

20. Підтвердження результатів внутрішнього фінансового контролю.

21. Стан документування внутрішнього фінансового контролю.

22. Потенційне заміщення суб'єктів внутрішнього фінансового контролю підприємства.

Внутрішній фінансовий контроль є важливим підґрунтям управління підприємством, оскільки саме він забезпечує перевірку ефективності та виконання управлінських рішень, виявлення та усунення відхилень у фінансово-господарській діяльності, а також контроль за наявністю та використанням фінансових ресурсів підприємства.

3.3. Вдосконалення фінансового забезпечення діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Перспективи розвитку ТДВ «Яготинський маслозавод», на думку керівництва підприємств, спрямовані на вирішення таких питань, як покращення санітарного стану підприємства, впровадження більш глибокої обробки сировини (молока) для покращення якості молочної продукції та мінімізації відходів виробництва, економія енергоресурсів в умовах дефіциту електроенергії в енергетичній системі України у другій половині 2022 р. та ймовірного повторення дефіциту електроенергії у 2023 р. Завдання поточні ТДВ «Яготинський маслозавод» - покращення якості продукції та посилення конкурентних переваги на ринку молочної продукції України через відповідальність персоналу за результати роботи, вирішення питань подальшої гармонізації виробничих процесів, що дасть змогу не тільки покращити роботу в плані збереження ресурсів, а й надасть серйозні перспективи покращення якості продукції. Це стосується не тільки якості молока, яке заготовлюється, а й можливості його обробки та збереження на ТДВ «Яготинський маслозавод».

Головні завдання перспективного розвитку діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»:

1. Розширення асортименту інноваційних молочних продуктів харчування з пробіотиками та підвищеним вмістом білку з застосуванням сучасних технологій ультрафільтрації та ультрапастеризації, що значно посилює вимоги до кваліфікованого персоналу і систем контролю. На сьогоднішній день на ТДВ «Яготинський маслозавод» впроваджена та сертифікована системи управління якістю та система керування безпечністю харчових продуктів відповідно до вимог стандартів ДСТУІБО 9001:2015 та ДСТУІБО 22000:2019.

Політика підприємства в сфері якості та безпечності харчових продуктів направлена на випуск якісної та безпечної продукції, виконання вимог

замовників та постійне поліпшення інтегрованої системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів. На початку 2022 р. політику в сфері якості та безпечності актуалізовано, керівників ознайомлено та надано копії для проведення ознайомлення в виробничих цехах, відділах та допоміжних службах.

Оновлення інтегрованої системи управління проводиться шляхом постійної реконструкції, модернізації технологічних процесів виробництва, придбанням та встановленням додаткового обладнання. Для оновлення інтегрованої системи управління мають бути передбачені відповідні джерела фінансування, які можна сформувавши за дієвого і ефективного фінансового механізму.

Для покращення якості та безпечності виготовленої продукції, санітарного стану підприємства та економії паливно-енергетичних ресурсів керівництво складає план капітальних інвестицій з вказаними цілями на 2023 рік.

2. Збільшення обсягів продажів за рахунок впровадження виваженої та економічно обґрунтованої цінової політики, проведення маркетингових активностей в медіа (переважно соціальні мережі) та підтримка лояльності споживачів ціновим і не ціновими акціями, особливо на соціально значущі категорії молочної продукції: молоко і дитяче харчування. За даними табл. 3.3 визначено динаміку та структуру чистого доходу від продажу продукції ТДВ «Яготинський маслозавод», якщо таку динаміку зберегти у 2023 р., то від реалізації масла можна отримати чистого доходу від 705 до 710 млн гривень, від сирно творожної продукції можна отримати чистого доходу від 441 до 443 млн гривень, від молока можна отримати чистого доходу від 1048 до 1078 млн гривень, від вершків можна отримати чистого доходу від 209 до 221 млн гривень, від сметани можна отримати чистого доходу від 590 до 614 млн гривень, від кисломолочної продукції можна отримати чистого доходу від 778 до 838 млн гривень, від дитячого харчування можна отримати чистого доходу від 487 до 504 млн гривень. Структурні зміни вказують на пріоритетність та

рекомендації розвитку продуктивних ліній молока, кисломолочної продукції, масла.

Таблиця 3.3

Динаміка та структура чистого доходу від продажу продукції ТДВ «Яготинський маслозавод»

Продукція	2021		2022		Абсолютне відхилення, тис. грн	Темп приросту, %	2023			
	тис. гривень	%	тис. гривень	%			План за абсолютним відхиленням		План за темпом росту	
							тис. гривень	%	тис. гривень	%
Масло	592 229	19,1	648 695	17,4	56 466	9,5	705 161	16,1	710321	15,8
Сирно-творожна	379 215	12,2	410 330	11,0	31 115	8,2	441 445	10,1	443977	9,9
Молоко	752 070	24,2	900 481	24,1	148 411	19,7	1 048 892	24,0	1077876	24,0
Вершки	131 225	4,2	170 324	4,6	39 099	29,8	209 423	4,8	221081	4,9
Сметана	398 737	12,8	494 840	13,2	96 103	24,1	590 943	13,5	614096	13,7
Кисломолочна	449 156	14,5	613 464	16,4	164 308	36,6	777 772	17,8	837992	18,6
Дитяче харчування	333 728	10,8	410 435	11,0	76 707	23,0	487 142	11,2	504835	11,2
Інша молочна продукція	67 301	2,2	87 522	2,3	20 221	30,0	107 743	2,5	113779	2,5
Всього	3 103 661	100,0	3 736 091	100,0	632 430	20,4	4 368 521	100	4498254	100

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

3. Освоєння нових ринкових сегментів, зокрема, перспективного ринку молока з тривалими термінами придатності в пакуванні, удосконалення рецептур йогуртів, кисломолочної продукції, сирно-творожної продукції та наповнення їх додатковими добавками (натуральні фруктово-ягідні наповнювачі, пробіотики, вітамінні комплекси), розширення присутності в категорії НоЯеСа з ультрапастеризованим молоком, кисломолочним сиром великих форматів пакування, крем-сирів для виготовлення кондитерських виробів, соусів, заправок до салатів, блочних сирів паста-філата для піцерій.

4. Залучення до активної співпраці регіональні мережі та розширення співпраці в західних регіонах з національними мережами супермаркетів, оскільки міграція населення з початку воєнних дій відбулася саме у напрямку західних регіонів та саме там створюється додатковий попит на молочну продукцію. Також частина українців виїхали за кордон, переважно у Європейські країни та важливим є експорт до країн з найбільшою кількістю мігрантів.

Пропозиції до фінансового забезпечення ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2023 р. відповідно до виявлених проблем фінансового забезпечення:

1) збільшення власного оборотного капіталу на 10% або 17 395 тис. грн, що дасть змогу краще покривати запаси і затрати, а також формувати додаткові резерви запасів на випадок зупинки поставок сировини (молоко, тара, барвники, наповнювачі молочної продукції) через воєнні дії або їх наслідки;

2) зменшення робочого капіталу на 10% або 42 785 тис. грн через змінення розміру довгострокових зобов'язань, зменшення довгострокового боргового навантаження оскільки на 2023 р. припадає погашення частини довгострокових зобов'язань за графіками погашення,

3) зменшення загальної суми джерел фінансування на 52% або 409 033 тис. гривень через зменшення розміру короткострокових кредитів банків шляхом їх погашення, зменшення короткострокового боргового навантаження. У частині активів джерелом для погашення короткострокових кредитів банків може розглядатися дебіторська заборгованість материнської

групи, яка у 2 рази перевищує короткострокові кредити. Підприємство надало кошти у користування материнській групі «Молочний альянс» та вимушено використовувати кредити банків для забезпечення поточної платоспроможності з обов'язковим понесенням фінансових витрат (2020 р. – 72 302 тис. гривень, 2021 р. – 87 142 тис. гривень, 2022 р. – 116 777 тис. гривень), які зменшують у свою чергу чистий прибуток на зменшують чистий прибуток, що спрямовується до власного капіталу,

4) зменшення запасів на 80% у частині реалізації готової продукції на складах підприємства.

Таблиця 3.4

Пропозиції до фінансового забезпечення на 2023 р.

Показник	2020	2021	2022	Пропо- зиції на 2023 р.	Відхи- лення, тис. грн	Відносне відхилення, %
Власний оборотний капітал	70 825	96 822	173 951	191 346	17 395	10
Робочий капітал	272 276	344 396	427 846	385 061	-42 785	-10
Загальна сума джерел фінан- сування запасів і витрат	488 884	722 792	794 094	385 061	-409 033	-52
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	-95 385	-68 835	8 486	158 253	149 767	1 765
Надлишок або нестача робочого капіталу	106 066	178 739	262 381	252 689	-9 692	-4
Надлишок або нестача загальної величини джерел фінансування запасів і витрат	322 674	557 135	628 629	252 689	-375 940	-60

Джерело: складено на основі фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Отже, запропоновані заходи передбачають збільшення власного оборотного капіталу на 17 395 тис. гривень, зменшення довгострокових зобов'язань на 42 785 тис. гривень, зменшення короткострокових зобов'язань на 409 033 тис. гривень.

Враховуючи фактор ведення Росією повномасштабної війни в Україні, неможливо точно спрогнозувати перспективи розвитку діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» в майбутньому і неможливо врахувати всі негативні обставини, які можуть виникнути в зв'язку з воєнними діями в Україні.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена узагальненню теоретичних положень фінансової науки про фінансовий механізм підприємства та розробці практичних рекомендацій вдосконалення фінансового механізму харчового підприємства. Основні висновки і пропозиції:

1. Визначено підходи до сутності та структури фінансового механізму підприємства, фінансовий механізм одночасно визначено засобом практичної реалізації фінансових відносин у фінансовій діяльності підприємства; засобом реалізації управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів; засобом реалізації впливу фінансів на господарську діяльність підприємств. Мета фінансового механізму підприємства полягає у максимізації фінансових результатів від забезпечення діяльності необхідними фінансовими ресурсами для ефективного функціонування підприємства.

2. Досліджено форми та джерела фінансового забезпечення підприємства як діяльності підприємства, пов'язаної з мобілізацією фінансових ресурсів із внутрішніх і зовнішніх джерел, їх розподілом та ефективним використанням на забезпечення безперебійної поточної діяльності підприємства та фінансування його розвитку. Основними формами фінансового забезпечення підприємств є самофінансування, банківське кредитування, лізингове фінансування, інвестування, бюджетне фінансування, фінансування з різноманітних грошових фондів.

3. Для оцінки джерел механізму сформувано систему показників підприємства: абсолютні показники фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі пасиву балансу підприємства; відносні показники фінансового забезпечення підприємства, що визначаються на основі відношення розмірів різних джерел фінансового забезпечення; показники

достатності фінансового забезпечення підприємства для покриття запасів і витрат; відносні показники (коефіцієнти) фінансової стійкості.

4. Проведено аналіз майнового стану та фінансового забезпечення ТДВ «Яготинський маслозавод», яке відбувається не ефективно і вимагає перегляду. Якщо основними формами фінансового забезпечення ТДВ «Яготинський маслозавод» є самофінансування, банківське кредитування, водночас, лізингове фінансування, інвестування, бюджетне фінансування, фінансування з різноманітних грошових фондів не застосовується.

5. Проведено аналіз ліквідності та платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод», який показав недостатню ефективність фінансового механізму на підприємстві, оскільки підприємство не має достатньо сформованих грошових коштів для покриття найтермінованіших поточних зобов'язань і не зможе вчасно погашати поточні зобов'язання, наприклад, кредити комерційних банків.

6. Проведено аналіз рентабельності та ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод», підприємство мало чистий прибуток та чистий збиток, тобто прибутковість була змінена на збитковість у 2021 р. та навпаки у 2022 р. Чистий дохід ТДВ «Яготинський маслозавод» протягом 2021 року зменшився на 2%, проте у 2022 році збільшився на 20%. Зростання чистого доходу протягом 2022 року на 20,4% відбулося одночасно зі збільшенням валюти балансу на 28,9% та собівартості реалізованої продукції на 11%. Можна спостерігати зростання валюти балансу швидшими темпами, отже ефективність управління активами дотримана та ефективність управління витратами. До позитивних змін у діловій активності можна віднести: збільшення оборотності запасів, збільшення оборотності готової продукції, збільшення оборотності грошей, збільшення оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, збільшення фондівіддачі, збільшення оборотності власного капіталу. До негативних змін у діловій активності можна віднести: зменшення оборотності активів, зменшення оборотності оборотних активів, зменшення оборотності дебіторської заборгованості, зменшення оборотності дебіторської

заборгованості за продукцію та з внутрішніх розрахунків, зменшення оборотності кредиторської заборгованості з внутрішніх розрахунків, зменшення оборотності кредиторської заборгованості.

7. Запропонувано покращити фінансове планування ТДВ «Яготинський маслозавод» з формуванням напрямку стратегічного планування (план формування фінансових результатів з обов'язковим визначенням чистого прибутку та частини чистого прибутку, що буде спрямований на капіталізацію до власного капіталу, план руху грошових коштів, в тому числі руху від фінансової діяльності, де зазначаються надходження та повернення фінансових ресурсів різних джерел фінансування; інвестиційний план, де зазначаються планові інвестиційні витрати капіталу з розмежуванням за джерелами фінансування; план майна і капіталу (плановий баланс), з особливою деталізацією джерел фінансового забезпечення підприємства за напрямками власного капіталу, довгострокових зобов'язань (обов'язково врахувати терміни і умови погашення корпоративних облігацій), поточних зобов'язань), поточного планування (система планових бюджетів, консолідований бюджет, балансовий план, план формування доходів, витрат і прибутку, план капітальних вкладень, план оборотних коштів та власного оборотного капіталу, план формування власного капіталу, план формування і погашення довгострокових зобов'язань, формування і погашення поточних зобов'язань), оперативного планування (баланс грошових потоків, в тому числі руху від фінансової діяльності, де зазначаються надходження та повернення фінансових ресурсів різних джерел фінансування касовий план тощо).

8. Визначено напрями вдосконалення фінансового контролю на підприємстві. Фінансовий контроль на ТДВ «Яготинський маслозавод» дає змогу забезпечити збереження його активів, законність господарської діяльності, підвищення ефективності основних бізнес-процесів, попередження негативного впливу факторів, тощо.

9. Запропоновано перспективи вдосконалення фінансового забезпечення діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»: 1) збільшення власного оборотного капіталу на 10%, що дасть змогу краще покривати запаси і затрати, а також формувати додаткові резерви запасів на випадок зупинки поставок сировини (молоко, тара, барвники, наповнювачі молочної продукції) через воєнні дії або їх наслідки; 2) зменшення робочого капіталу на 10% або 42 785 тис. грн через змінення розміру довгострокових зобов'язань, зменшення довгострокового боргового навантаження, 3) зменшення загальної суми джерел фінансування на 52% через зменшення розміру короткострокових кредитів банків шляхом їх погашення, зменшення короткострокового боргового навантаження. У частині активів джерелом для погашення короткострокових кредитів банків може розглядатися дебіторська заборгованість материнської групи, яка у 2 рази перевищує короткострокові кредити. Підприємство надало кошти у користування материнській групі «Молочний альянс» та вимушено використовувати кредити банків для забезпечення поточної платоспроможності з обов'язковим понесенням фінансових витрат, 4) зменшення запасів на 80% у частині реалізації готової продукції на складах підприємства. Отже, запропоновані заходи передбачають збільшення власного оборотного капіталу на 17 395 тис. гривень, зменшення довгострокових зобов'язань на 42 785 тис. гривень, зменшення короткострокових зобов'язань на 409 033 тис. гривень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багацька К.В., Говорушко Т.А.,Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Підручник. К., 2014. 320 с.
2. Бойко Є. М. Сучасний стан та проблеми процесу формування фінансових ресурсів підприємства в Україні. *Молодий вчений*. 2016. № 5. С. 15–18.
3. Вдовенко Л. О., Вдовенко І. С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектору економіки. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1. С. 77-94.
4. Гуцул М. О. Фінансове забезпечення стійкого розвитку підприємства : економічна сутність та особливості. Науковий вісник Херсонського державного університету. *Економічні науки*. 2016. Вип. 17. Ч. 1. С. 112-115.
5. Дема Д. І., Сус Л. В., Сус Ю. Ю.Формування механізму фінансового планування на підприємстві в умовах невизначеності та нестабільності зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ*. 2021. № 9. С. 207-215.
6. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Х. І. Цвайг [та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛДУВС, 2014. 698 с.
7. Ємельянов О. Ю., Бреньо А. В. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю підприємств. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки*. 2022. № 10. С. 21-28.
8. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с.
9. Зятковський І.В. Теоретичні засади фінансів підприємств. *Фінанси України*. 2000. № 4. С. 17–26.
10. Калінеску Т. В. Обліково-фінансові механізми соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання. *Часопис економічних реформ*. 2021. № 1. С. 50-57.

11. Калінеску Т. В., Юфен Хуан Порівняльний аналіз обліково-фінансового механізму взаємодії суб'єктів господарювання. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 1. С. 50-55.

12. Ковалюк О. М. Методологічні основи фінансового механізму. *Фінанси України*. 2015. № 4. С. 54–60.

13. Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 504 с

14. Кручиненко В. А. Фінансовий механізм державного регулювання розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2019. № 2 (11).

15. Марусяк Н. Л. Фінансовий механізм підприємства та напрями його удосконалення в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 94–97.

16. Метеленко Н. Г., Шульга О. П. Концептуалізація поняття "фінансовий механізм". *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 10. С. 171-179.

17. Ніколаєва А.М., Демчук В.В. Фінансове забезпечення розвитку малих приватних фірм: теорія та практика. *Економічний форум*. 2020. 1(3). С. 70-78.

18. Перков В. В., Добровольський П. А., Мельник О. І. Фінансовий механізм діяльності аграрних підприємств. *Modern economics*. 2018. № 7. С. 131–138.

19. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n190>

20. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Мінфіна України від 26.01.2001 № 49/121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text>

21. Прокопець О. В. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств промисловості. *Сталий розвиток економіки*. 2011. № 1. С. 292–296

22. Рибаківа Т. О. Механізм фінансового регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Економічний вісник університету*. 2021. Вип. 51. С. 128-136.

23. Роганова Г. О. Фінансовий аналіз: конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня "Бакалавр" спец. 072, "Фінанси, банківська справа та страхування" освіт.-проф. програми "Фінанси, банківська справа та страхування" ден. та заоч. форм навч. / Г. О. Роганова ; Нац. ун-т харч. технол. Київ : НУХТ, 2020. 157 с.

24. Румик І., Пилипенко О. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № (2(66)). С. 44–52.

25. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Коваль Н. М. Експрес-діагностика майнового стану підприємства. *Бізнес Інформ*. 2015. № 11. С. 220-225.

26. Стефанишин О.Б. Управління фінансовим забезпеченням розвитку підприємств роздрібної торгівлі : дис. ... канд. економ. наук : 08.00.04. Львів, 2017. 266 с

27. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

28. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2003. 554 с.

29. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 687 с.

30. Фінанси підприємств: підручник / А. М. Поддєрьогін [та ін.] ; кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін ; Київський національний економічний ун-т. 4.вид., перероб. та доп. К. : КНЕУ, 2012. 571 с

31. Фінанси: підручник / [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. економіста України І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Ліра-К, 2017. 727 с. :

32. Фінанси: підручник / [С. І. Юрій та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. І. Юрія, д-ра екон. наук, проф. В. М. Федосова. К. : Знання, 2008. 611, [5] с.

33. Фінансовий менеджмент : підручник / Під кер. А.М. Поддєрьогіна. К. : КНЕУ, 2005. 536 с

34. Чуницька І. І., Позднякова О. О. Фінансовий механізм управління діяльністю підприємства та його роль в організації фінансової політики. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка.* 2022. № 27. С. 81-87.

35. Швайко М. Л., Шевченко Є. С., Тимошенко О. Ю. Фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах глобальної економічної кризи. *Економіка та держава.* 2021. № 6. С. 118-123.

Додаток А

		Дата	КОДИ
		за ЄДРПОУ	01.01.2021
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	за КОАТУУ	00446003
Територія	Київська область, м.Яготин	за КОПФГ	3225510100
Організаційно-правова форма	Товариство з додатковою відповідальністю господарювання	за КВЕД	250
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру		10.51
Середня кількість працівників: 918			
Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	0	0	
первісна вартість	1001	0	0	
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	
Основні засоби	1010	299 742	449 730	
первісна вартість	1011	555 394	745 525	
знос	1012	(255 652)	(295 795)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	77 225	52 495	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	23 633	19 734	
Усього за розділом I	1095	400 715	521 959	

Продовж. додатку А

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	106 923	166 210
Виробничі запаси	1101	68 487	80 177
Незавершене виробництво	1102	4 990	5 528
Готова продукція	1103	30 989	75 317
Товари	1104	2 457	5 188
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	414 886	443 374
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 394	7 737
з бюджетом	1135	13 105	912
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	19
із внутрішніх розрахунків	1145	386 072	389 781
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 416	7 765
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	19 270	10 217
Готівка	1166	19	2
Рахунки в банках	1167	19 251	10 215
Витрати майбутніх періодів	1170	197	249
Частка перестраховника у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	130	1 182
Усього за розділом II	1195	956 393	1 027 446
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 357 108	1 549 405

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 553	587 459
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	528 350	592 784

Продовж. додатку А

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	219 143	201 451
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Прізовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	219 143	201 451
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	129 238	216 608
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	6 225	8 185
товари, роботи, послуги	1615	172 321	201 194
розрахунками з бюджетом	1620	14 344	4 840
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 807	499
розрахунками зі страхування	1625	1 486	1 794
розрахунками з оплати праці	1630	5 293	6 461
одержаними авансами	1635	0	25
розрахунками з учасниками	1640	2 988	1 790
із внутрішніх розрахунків	1645	208 694	290 562
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 599	17 938
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	54 427	5 773
Усього за розділом III	1695	609 615	755 170
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 357 108	1 549 405

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Продовж. додатку

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата за ЄДРПОУ	КОДН
			01.01.2021
			00446003

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 166 323	3 160 485
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 657 868)	(2 566 752)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	508 455	593 733
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3 332	5 869
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(33 076)	(33 139)
Витрати на збут	2150	(239 378)	(246 123)
Інші операційні витрати	2180	(15 995)	(22 961)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	223 338	297 379
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 539	3 503

Інші доходи	2240	24 903	19
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(72 302)	(79 520)
Втрати від участі в капіталі	2253	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(24 739)	(3)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	153 739	221 378
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 192	-36 637
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	129 547	184 741
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дроюнка (змінок) необоротних активів	2400	0	0
Дроюнка (змінок) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	129 547	184 741

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 111 347	2 068 674
Витрати на оплату праці	2505	163 734	147 942
Відрахування на соціальні заходи	2510	35 183	29 646
Амортизація	2515	62 277	56 513
Інші операційні витрати	2520	641 210	545 613
Разом	2550	4 013 751	2 848 388

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Косаченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Калпій Оксана Олександрівна

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку і "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число)	2022 01 01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	004466003
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КАТОГПГ	UA32040210010094429
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	250
Середня кількість працівників	2 901	за КВЕД	10.31
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА ОБЛ., 07700		55663

Складає: зок. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вносяться в гривнях з копійками)
Складає (зробить позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рівня	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 784	2 901
первісна вартість	1001	11 896	11 532
накопичена амортизація	1002	7 112	8 631
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	444 946	417 251
первісна вартість	1011	733 629	773 761
знос	1012	288 683	356 510
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	52 495	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	936
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Записок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	19 734	11 491
Усього за розділом I	1095	521 969	432 579
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	166 210	165 657
виробничі запаси	1101	80 177	75 361
незавершене виробництво	1102	5 528	6 854
готова продукція	1103	75 317	80 394
товари	1104	5 188	3 048
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	443 374	425 104
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7 737	8 229
з бюджетом	1135	912	1 967
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	19	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	389 781	495 782
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	7 765	9 330
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 217	31 692
готівка	1166	2	2
рахунки в банках	1167	10 215	31 690
Витрати майбутніх періодів	1170	249	377
Чистка перестраховки у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1181	-	-
	1182	-	-

Продовж. додатку Б

резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 182	3 879
Усього за розділом II	1195	1 027 446	1 142 041
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 549 405	1 574 620

Пасив	Код радика	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	587 459	524 076
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	592 784	529 401
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Повільні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	41 870
Інші довгострокові зобов'язання	1515	201 451	205 704
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привілейний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	201 451	247 574
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	216 608	378 396
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	8 185	22 096
товари, роботи, послуги	1615	201 194	228 624
розрахунками з бюджетом	1620	4 840	2 338
у тому числі з податку на прибуток	1621	499	-
розрахунками зі страхування	1625	1 794	1 715
розрахунками з оплати праці	1630	6 461	6 151
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	25	142
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 790	1 774
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	290 562	131 761
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	17 938	18 337
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 773	6 311
Усього за розділом III	1695	785 170	797 645
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість акцій еміційного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 549 405	1 574 620

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Коспченко
Сергій
Олександрович
ЕП Каплій
Оксана
Олександрівна

Коспченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

¹ Коэффициент административно-территориальных единиц, на территории территориальных громад.

² Вызначается в порядке, установленном центральным органом исполнительной власти, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

16.06.2020 Гр. / Сергій В. В.

Продовж. додатку Б

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ** Дата (рік, місяць, число) **2022 01 01**
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД" за ЄДРПОУ **00446003**

КОДИ		
2022	01	01
00446003		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за **Рік 2021** р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 103 661	3 166 323
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 784 504)	(2 657 868)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	319 157	508 455
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	23 650	3 332
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(33 130)	(33 076)
Витрати на збут	2150	(254 742)	(239 378)
Інші операційні витрати	2180	(34 147)	(15 995)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	20 788	223 338
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 512	2 539
Інші доходи	2240	58 650	24 903
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(87 142)	(72 302)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(57 127)	(24 739)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	153 739
збиток	2295	(63 319)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(24 192)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	129 547
збиток	2355	(63 319)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(63 319)	129 547

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 237 345	2 208 944
Витрати на оплату праці	2505	168 573	163 734
Відрахування на соціальні заходи	2510	38 327	35 183
Амортизація	2515	79 243	62 277
Інші операційні витрати	2520	197 946	194 806
Разом	2550	2 721 434	2 664 944

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Косаченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

11.06.22

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число)	2023 01 01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	00446003
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КАТОГП 1	UA32040210010094429
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОТФГ	250
Середня кількість працівників	2 900	за КВЕД	10.51
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА ОБЛ., 07700		
Одиниця виміру:	тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):	за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
	за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 901	1 528
первісна вартість	1001	11 532	11 581
накопичена амортизація	1002	8 631	10 053
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	417 251	390 541
первісна вартість	1011	773 761	811 917
знос	1012	356 510	421 376
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом учасі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	936	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені акціонерні вигоди	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервах фондів	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	11 491	32 020
Усього за розділом I	1095	432 579	424 089
II. Оборотні активи			
Заливи	1100	165 657	165 463
виробничі запаси	1101	75 361	117 522
незавершене виробництво	1102	6 854	6 581
готова продукція	1103	80 394	37 927
товари	1104	3 048	3 435
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	425 104	592 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8 229	11 642
з бюджетом	1135	1 967	12 613
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	24	56
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	495 782	806 529
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 330	2 977
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 692	7 818
готівка	1166	2	4
рахунки в банках	1167	31 690	7 814
Витрати майбутніх періодів	1170	377	452
Частка перестраховики у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Продовж. додатку В

резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 879	4 470
Усього за розділом II	1195	1 142 041	1 604 930
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 574 620	2 029 019

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 076	679 715
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	529 401	685 040
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	41 870	27 913
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 704	225 982
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-пота	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	247 574	253 895
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	378 396	366 248
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	22 096	21 756
товари, роботи, послуги	1615	228 624	214 804
розрахунками з бюджетом	1620	2 338	33 616
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	4 681
розрахунками зі страхування	1625	1 715	2 301
розрахунками з оплати праці	1630	6 151	7 979
Поточна кредиторська зборгованість за одержаними авансами	1635	142	641
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 774	1 774
Поточна кредиторська зборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	131 761	409 228
Поточна кредиторська зборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	18 337	24 879
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 311	6 358
Усього за розділом III	1695	797 645	1 090 084
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
У частці вартість акцій недержавного пенсійного фонду	1700	-	-
Баланс	1900	1 574 620	2 029 019

Керівник

Головний бухгалтер

Косиченко Сергій Олександрович

Капілій Оксана Олександрівна

¹ Коэффициент эмитентом территориальных единиц на территории территориальных громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

26.04.23) *Генеральний директор*

Продовж. додатку В

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2023	01	01
			00446003		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2022 р.			Форма № 2 Код за ДКУД 1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 736 091	3 103 661
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 090 847)	(2 784 504)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	645 244	319 157
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	47 017	23 650
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(37 602)	(33 130)
Витрати на збут	2150	(296 742)	(254 742)
Інші операційні витрати	2180	(65 926)	(34 147)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	291 991	20 788
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 745	1 512
Інші доходи	2240	882	58 650
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(116 777)	(87 142)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(57 127)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

